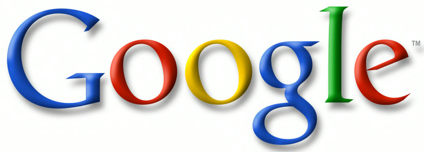

MĚSTSKÉ MUSEUM
v Kostelci nad Orlicí

Nowé

Básně drobné

Šebestiána Hněwkowského.

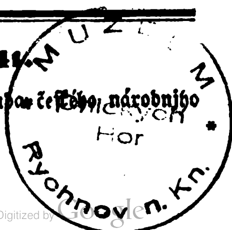

W Praze, 1841.

Tiskem Jana H. Pospjšila, činného auda českého národnjho Museum.

Předmluwa.

Hádka o české prosodii giž dáwno utichla, a žádný se neohljžel, kdo w gaké werssuge; ano i slussnost se neodepjrala, kde podařenost se gewila; a tak gsem byl w aumyslu, nikdy wjce o nj zmjnky nečiniti; wssak Česká Wčela k odporu takořka mě wybjzj, kde mé rytmowánj, w práci tam podané, s ausměchem posuzuge, která nikoli za wzor, nýbrž na zachowánj národnosti podána byla.

Gá w sbjrce této wjce nerýmowaných básnj dle wzorů řeckých uwádjm, kde wjce swobod w národnjm slohu řeči pozůstáwagjcjch užjwám;

kterých oſpraweblněnj (zde za nemjſtné drže) w druhém djlu zlomků o čeſké literatuře podotknu. Oſtatně mladým kritikářům, co mé wětſſj ſpiſy ſnižugj, podotknauti muſjm, že gim zcela nerozumj, kdežto národ gim dobře porozuměl, a že ge litugi, že tolik práce na zlehčowánj wynakládagj, když wlaſt gegich kritiky za orakulum neuznáwá; a geſtli tato ſwatá matka mému wzezřenj a pohledu ſwěta, běhu čaſu a žiwota ſauzwuk propůgčj: tedy, nedbage na ſudjky, dálegi oběti z wděčnoſti kláſti nepřeſtanu.

Spiſowatel.

Básnjk a básnictwj.

Básnictwj.

Práhneš po mé přjzni? — přánj matné!
Tam čnj sláwa! — Widjš ostrý chlum?
Tam gsau neustále snahy platné!
Posměch trpět, nauzi, statku rum;
Přitom splácjm mjlkům swým gen bobkem,
Některým gen maličičkým drobkem.

Básnjk.

Gsau to k sláwě záwazky předc tuhé;
Nežádám gj — nemalá to strast!
Nechám milerád tam dogjt druhé,
Odřjkám se bobku; přeg mi: wlast
Zpěwem zbudit. Zehney tuto dráhu!
Pro ni podstaupit chci pracnau snahu.

Čáka wlasti.

Wěštil mnohý, kterak smrti dech
Nad naší se zhaubně wznáší wlastj,
Gak dlj w bezpomocné zkáze Čech,
Kterak wiší pauze nad propastj,
Že zgjt musj geho národnost,
A tak bude sláwy předků prost.

Prawda! hubily gi roztržky,
Ničily gi mnoholeté bauře,
Zacházely sláwy paprsky:
Klesla posléz w přeosudné zpauře,
Podrcena dlela w úžasu,
Nemysliwši ani na spásu.

Wšak gi dobrý wládce z dřjmoty
Rozžetjm w nj switu uměn zbudil,
Zlehka nabýwala garoty,
Štěku duch gi k činnosti zas pudil,
Počala se kmitat dennice,
Nowé blahé doby wěštice.

Wzkřjšen byl tak národnosti duch,
Rozžalo se wlastenecké pláni,
Rozdrcen byl tuhý temna kruh,
Wše hned pjdilo po wzdělánj;
Mizela tak wěštba mudrocha,
Blјžila se stkwěnj epocha.

Nepokažený gest Čechů mraw,
Šetřj wraucně střjdmosti a pjle,
Tichý, pokogný gest geho staw,
Wnitřnj žitj zachowá ho w sjle;
Nadewšecko střeže nábožnost:
Taká nezacházj národnost!

On též wraucně miluge swau wlast,
Welebj též sprawedliwé wládce:
Odwrátili od něg mnohau strast,
Žige w usazené — blahé čáce:
Oko božj nad národy bdj —
Kdo cest geho nezpytatnost wj?

Básnictwj.

Mnozj gistj, básnjky že pauze
K zpěwu láká marná ctižádost;
Mnohého snad w mládj — možná dost;
Rcete, oslawa gak trwá dlauze?
Gestiť oblak třpytjcj se gasně,
Dechem měnj znaky, posléz zhasne.

Wlohy činnosti a podniknutj
Wsstjpeny gsau mužstwu do prsau,
Netrpj ty klidu, w nich se dmau,
Ty ge k snahám neustále nutj:
Ten chce nabažiti swůg pud w bogi,
Mudřec při kahánci w skumném zdrogi.

Oni lámau skály, ti ge stawj,
Ti se důmyslem pak zanássj,
Tito rozepřemi sobássj,
Tam ti se co krtci w zemi bawj,
Sedlák, hwjzdage si, lada woře,
Ginj drze proplawugj moře.

Básnjk diwne pudy w sobě cjtě
Newj, co chtj tito působit,
Pozoruge, gak si osobit

Chce ho láska, kladauc wnadné sytě,
 Padá do gegjho okauzlenj,
 Ozýwá se o nj geho pěnj.

Pozděgi wssak wywázne z těch tenat,
 Kmital se mu wysokostný swit;
 Nechtěl propustit ho wábný cit,
Ale dychtě se předc wyznamenat,
 Pokračuge pewně nowau drábau,
 Dychtj spogit obé wnadnau snahau.

Nahljd' přehluboko do přjrody,
 Pronika gi ostře geho mžik,
 Když tak na zábawu gasnau zwyk',
Bez nj bylby mu swět bez lahody;
 Předewssjm wlast — matku swatau slawj,
 Pak se nad oblohu brzo stawj.

Nenj marné toto objránj,
 Občerstwuge tak co garý dech,
 Njm giž křege probuzený Čech,
Oslawj wlast skwělé wynikánj,
 Njm i národ w žiwotě swém mládne —
 Kýž ho blažj stále doby wnadné!

Přjrody romantika.

O gak wysoslná přjrody zatmělé
Gest romantika! obraznost pochopj
 Gi pauze welkých wěsstců; ta zná
Hyeroglify gen gegj čjsti.

Lid w nich gen čmáry spatřuge, geg genom
Přjtomnost bawj: tenk žige w okusu
Od dnesska k zegtřku, tratj tak cit
Ke zpytu, k wysosti, k skwělým činům.

Poslauchá chladně děgepis, minulost
Gest mu w něm kostrau; wýgewy uprchlé
Wykládat nezná; zakryta mu
Opona tagnosti pozůstáwá.

Wy božsstj wěsstci: Dante a Miltone,
Proslulý Tasso, Kamoense, Klopstoku!
Zřeli gste w tagno swětoplozj
Weliké bytnosti působenj.

Přemnohé slaužj děginy k spasnému
Ponaučenj; těch gste se chopili
Gewjce wýklad, žiwost prawdy;
Lidstwo gste wedli tak k kráse, k wýssi.

Giž úkaz wáš gest w přjrodě wzdělané
Sám romantikau: w žiwotě zbauřeném
Wáš wedly nepřjznj a láskau
K takowé skwělosti wyšssj tauhy.

Láska.

Kdo žádných očj pro wnadu sličnosti
Nemá, kdo lásky mocnosti nepoznal;
Tenk newj, co gest blahost žitj,
Půwabné, nadssené opogenj.

**

Ale ten, kdo prost naděge miluge,
Ten wjc nenagde w žiwotě blahoty;
I ten, kdo ztratil nebe lásky,
Zbawen gest podnětu žiwobytj.

K politowánj gest onen, kdokoli
U ženských lehkých okusu wilnosti
Hledá: blaud nezná prawé lásky,
Půwaby mrzkosti za ni páčj.

Dwé w obapolném saucitu, sauzwuku
Plá w opogenj milosti čistotné;
Den tráwj klidně w swazku swatém,
W blahotě tak gako w okauzlenj.

Čeho se dotkne, wsseckо se proměnj
Gim we kwět gara; mrawosti důstognost
Gim plodj wážnost, kráčegj cestau
Maudrosti žiwota, blažjc giné.

Stkwj se choř w ženstwj, w hodnosti, w rodině,
Gegj proniká k druhowi srdečnost,
Gest gj wždy hoden, spolek trwá
Do konce žiwota w wraucném plánj.

Saumrak w audolj u Žebráku.

Slunce laudilo se z okrssku,
Záplawy gen wysilalo plawé,
Posléz zhasla gasnost paprssku,
Noc tu prostjrala raucho tmawé,
Luna w gihu gewj bledý srp,
Mnohý wrch swůg odhazuge hrb.

Wůkol kolem ticho panuge,
Genom rozlíhá se zpěw pastewce,
Co si na nemilost stěžuge,
Wnadj w noci w samotě hlas zpěwce,
Gest mu na starosti garé skoty pást,
J to hledj láska gemu mást.

Osamělý stogjm! přjtele
Odpočjwagj zde ctěné zbytky, *)
Drobet kostj, drobet popele,
Žiwot lidský gest gen pauhé mjtky,
Tento ale nenj sláwy prost,
Gehoz ztráta plodj zastesknost.

Gindy wnadilo ho toto audolj,
Bugné lesy, ladné porostliny,
Celé romantické okolj,
Proslulé též w bljzku sesutiny,
Tuto ztráwil mladosti swé mág,
Srdci newinnému byl to rág.

Trudná přicházj mi kragina
Tato, genom blahé pudně wnadj;
Kde se wzala tato pustina —
Tu mi obraznost wjc neomladj.
Mrtwost gewj weskerý zde wrch,
Wznik zde kauzel ztrátau tauto prch.

To gest tedy swěta běh a praud,
Wywádj sem skwělost, gi zas smrtj,
Nechá wzhůru wýbornost se pnaut,
Které w brzku nelitostně drtj.

---

*) Row Jana Negedlého.

Předmluwa.

Hádka o české prosodii giž dáwno utichla, a žádný se neohljžel, kdo w gaké werssuge; ano i slussnost se neodepjrala, kde podařenost se gewila; a tak gsem byl w aumyslu, nikdy wjce o nj zmjnky nečiniti; wssak Česká Wčela k odporu takořka mě wybjzj, kde mé rytmowánj, w práci tam podané, s ausměchem posuzuge, která nikoli za wzor, nýbrž na zachowánj národnosti podána byla.

Gá w sbjrce této wjce nerýmowaných básnj dle wzorů řeckých uwádjm, kde wjce swobod w národnjm slohu řeči pozůstáwagjcjch užjwám;

kterých ospravedlnění (zde za nemjstné drže) w druhém djlu zlomků o české literatuře podotknu. Ostatně mladým kritikářům, co mé wětššj spisy snižugj, podotknauti musjm, že gim zcela nerozumj, kdežto národ gim dobře porozuměl, a že ge litugi, že tolik práce na zlehčowánj wynakládagj, když wlast gegich kritiky za orakulum neuznáwá; a gestli tato swatá matka mému wzezřenj a pohledu swěta, běhu času a žiwota sauzwuk propůgčj: tedy, nedbage na sudjky, dálegi oběti z wděčnosti klášti nepřestanu.

Spisowatel.

Básnjk a básnictwj.

Básnictwj.

Práhneš po mé přjzni? — přánj matné!
    Tam čnj sláwa! — Widjš ostrý chlum?
Tam gsau neustále snahy platné!
    Posměch trpět, nauzi, statku rum;
Přitom splácjm mjlkům swým gen bobkem,
Některým gen maličičkým drobkem.

Básnjk.

Gsau to k sláwě záwazky předc tuhé;
    Nežádám gj — nemalá to strast!
Nechám milerád tam dogjt druhé,
    Odřjkám se bobku; přeg mi: wlast
Zpěwem zbudit. Žehney tuto dráhu!
Pro ni podstaupit chci pracnau snahu.

Čáka wlasti.

Wěsstil mnohý, kterak smrti dech
Nad nassj se zhaubně wznássj wlastj,
Gak dlj w bezpomocné zkáze Čech,
Kterak wisj pauze nad propastj,
Že sgjt musj geho národnost,
A tak bude sláwy předků prost.

Prawda! hubily gi roztržky,
Ničily gi mnoholeté bauře,
Zacházely sláwy paprssky:
Klesla posléz w předsudné zpauře,
Podrcena dlela w úžasu,
Nemyslíwssi ani na spásu.

Wssak gi dobrý wládce z dřjmoty
Rozžetjm w nj switu uměn zbudil,
Zlehka nabýwala garoty,
Šteku duch gi k činnosti zas pudil,
Počala se kmitat dennice,
Nowé blahé doby wěsstice.

Wzkřjssen byl tak národnosti duch,
Rozžalo se wlastenecké plánj,
Rozdrcen byl tuhý temna kruh,
Wsse hned pjdilo po wzdělánj;
Mizela tak wěsstba mudrocha,
Blјžila se stkwěnj epocha.

Nepokažený gest Čechů mraw,
Šetřj wraucně střjdmosti a pjle,
Tichý, pokogný gest geho staw,
Wnitřnj žitj zachowá ho w sjle;
Nadewssecko střeže nábožnost:
Taká nezacházj národnost!

On též wraucně miluge swau wlast,
 Welebj též sprawedliwé wládce:
Odwrátili od něg mnohau strast,
 Žige w usazené — blahé čáce:
Oko božj nad národy bdj —
Kdo cest geho nezpytatnost wj?

Básnictwj.

Mnozj gistj, básnjky že pauze
 K zpěwu láká marná ctižádost;
 Mnohého snad w mládj — možná dost;
Rcete, oslawa gak trwá dlauze?
 Gestik oblak třpytjcj se gasně,
 Dechem měnj znaky, posléz zhasne.

Wlohy činnosti a podniknutj
 Wštjpeny gsau mužstwu do prsau,
 Netrpj ty klidu, w nich se dmau,
Ty ge k snahám neustále nutj:
 Ten chce nabažiti swůg pud w bogi,
 Mudřec při kahánci w skumném zdrogi.

Oni lámau skály, ti ge stawj,
 Ti se důmyslem pak zanášj,
 Tito rozepřemi sobášj,
Tam ti se co krtci w zemi bawj,
 Sedlák, hwjzdage si, lada woře,
 Ginj drze proplawugj moře.

Básnjk diwne pudy w sobě cjtě
 Newj, co chtj tito působit,
 Pozoruge, gak si osobit

Chce ho láska, kladauc wnadné ssjtě,
Padá do gegjho okauzlenj,
Ozýwá se o nj geho pěnj.

Pozděgi wssak wywázne z těch tenat,
Kmital se mu wysokostný swit;
Nechtěl propustit ho wábný cit,
Ale dychtě se předc wyznamenat,
Pokračuge pewně nowau dráhau,
Dychtj spogit obé wnadnau snahau.

Nahljd' přehluboko do přjrody,
Pronjká gi ostře geho mžik,
Když tak na zábawu gasnau zwyk',
Bez nj bylby mu swět bez lahody;
Předewssjm wlast — matku swatau slawj,
Pak se nad oblohu brzo stawj.

Nenj marné toto objránj,
Občerstwuge tak co garý dech,
Njm giž křege probuzený Čech,
Oslawj wlast sskwělé wynikánj,
Njm i národ w žiwotě swém mládne —
Kýž ho blažj stále doby wnadné!

Přjrody romantika.

O gak wysostná přjrody zatmělé
Gest romantika! obraznost pochopj
Gi pauze welkých wěsstců; ta zná
Hyeroglify gen gegj čjsti.

Lid w nich gen čmáry spatřuge, geg genom
Přjtomnost bawj: tenť žige w okusu
Od dnesska k zegtřku, tratj tak cit
Ke zpytu, k wysosti, k skwělým činům.

Poslauchá chladně dějepis, minulost
Gest mu w něm kostrau; wýgewy uprchlé
Wykládat neznú; zakryta mu
Opona tagnosti pozůstáwá.

Wy božsstj wěsstci: Dante a Miltone,
Proslulý Tasso, Kamoense, Klopstoku!
Zřeli gste w tagno swětoplozj
Weliké bytnosti působenj.

Přemnohé slaužj děginy k spasnému
Ponaučenj; těch gste se chopili
Gewjce wýklad, žiwost prawdy;
Lidstwo gste wedli tak k kráse, k wýssi.

Giž úkaz wáš gest w přjrodě wzdělané
Sám romantikau: w žiwotě zbauřeném
Wáš wedly nepřjznj a láskau
K takowé skwělosti wyšssj tauhy.

Láska.

Kdo žádných očj pro wnadu sličnosti
Nemá, kdo lásky mocnosti nepoznal;
Tenť newj, co gest blahost žitj,
Půwabné, nadssené opogenj.

**

Ale ten, kdo prost naděge miluge,
Ten wjc nenagde w žiwotě blahoty;
J ten, kdo ztratil nebe lásky,
Zbawen gest podnětu žiwobytj.

K politowánj gest onen, kdokoli
U ženských lehkých okusu wilnosti
Hledá: blaud nezná prawé lásky,
Půwaby mrzkosti za ni páčj.

Dwé w obapolném saucitu, sauzwuku
Plá w opogenj milosti čistotné;
Den tráwj klidně w swazku swatém,
W blahotě tak gako w okauzlenj.

Čeho se dotkne, wsseckо se proměnj
Gim we kwět gara; mrawosti důstognost
Gim plodj wážnost, kráčegj cestau
Maudrosti žiwota, blažjc giné.

Stkwj se choť w ženstwj, w hodnosti, w rodině,
Gegj pronika k druhowi srdečnost,
Gest gj wždy hoden, spolek trwá
Do konce žiwota w wraucném plánj.

Saumrak w audolj u Žebráku.

Slunce laudilo se z okrsslku,
Záplawy gen wysjlalo plawé,
Posléz zhasla gasnost paprsslku,
Noc tu prostjrala raucho tmawé,
Luna w gihu gewj bledý srp,
Mnohý wrch swůg odhazuge hrb.

Wůkol kolem ticho panuge,
Genom rozlíhá se zpěw pastewce,
Co si na nemilost stěžuge,
Wnadj w noci w samotě hlas zpěwce,
Gest mu na starosti garé skoty pást,
I to hledj láska gemu mást.

Osamělý stogjm! přjtele
Odpočjwagj zde ctěné zbytky, *)
Drobet kostj, drobet popele,
Žiwot lidský gest gen pauhé mžitky,
Tento ale nenj sláwy prost,
Gehož ztráta plodj zastesknost.

Gindy wnadilo ho toto audolj,
Bugné lesy, ladné porostliny,
Celé romantické okolj,
Proslulé též w blizku sesutiny,
Tuto ztráwil mladosti swé mág,
Srdci newinnému byl to rág.

Trudná přicházj mi kragina
Tato, genom blahé pudně wnadj;
Kde se wzala tato pustina —
Tu mi obraznost wjc neomladj.
Mrtwost gewj weškerý zde wrch,
Wznik zde kauzel ztrátau tauto prch.

To gest tedy swěta běh a praud,
Wywádj sem skwělost, gi zas smrtj,
Nechá wzhůru wýbornost se pnaut,
Které w brzku nelitostně drtj.

---

*) Row Jana Negedlého.

Kam nás wedau tyto úkazy?
Gsau to temna tagné obrazy.

Co má konat pautnjk ustálý,
Unawený samým trmácenjm —
Djwá se tu trudně do wzdálj,
Oklamal se často důwěřenjm;
Opausstj ho posléz naděge,
Dál si cestu konat nepřege.

Uprchlým pryč poklid záwidj
Zwlásstně odpočjwat w nywě wnadné,
Zkusil mnoho křiwdy od lidj,
Ztratil garo, tauhu, děwče ladné,
Žádá tuto pauze oddechu,
Snad dá k dálssj pauti útěchu.

Když gsau zde tak nywy půwabné,
Teprw snad tam budau plné wnady —
Segdeme se: čáka neslábne,
Nepřegi si nawždy ostat tady:
Zde si sednu, přebýwá zde sen,
Gitřenka pak — zbudj nowý den.

Točnjk.

Zde na kře skály okolnost zpytugi,
Zřjm twé ctné trosky, oslawy minulé
Ostatky pauhé; wětry hučj,
Wichřice w chumeli baučj wztekem.

Kam mě zanássj obraznost zbuzená?
Do dáwných časů Wáclawa, gak druhdy
Zde slawil hody, radowánky,
Gak zde i hudebnj znčly zwuky?

Gak tenkrát celá kragina okolj
W plesánj stálém doby zde tráwila,
Král zde wed žiwot romantický,
Děwy tam wnadily lepotwárné?

Ted w zřjceninách, w pustotě tesklíwě
Truchljš: hwjzdá tam pochwist si oknami,
Hnjzdj zde nedopýři; sowy
Slyssetí úpět ge hlasem trudným.

Znj powěst, gak zde pokliđu hledagj
Duchowé strastnj: w switu se měsjčnjm
Mjhagj, a geg nenacházj —
Wzdechy gich tesklíwé mnjm zde slyssef.

Kam se twá sláwy poděla oslona?
To připomjná na wlasti pohromy,
Gj stawěl otec Karel skwělost,
Bauře gi uwrhla w zřjceniny.

Lesowé ssumj, potoky hučegj:
Buro, ty fučjš swé zpěwy osudné
W děsjcj melodii; twé mě
Nápěwy k saucitu podgjmagj.

Gest to praud wěku; nádheru člowěka
Drtj; wywádj z zřjcenin obnowu
Mladého wzniku: národ žige —!
Wětrowé chladěgj city wřelé.

K památce Antonjna Puchmýra.

We snách ten básnjk podiwné widěnj
Patřil: Gak wážně wine se podoba
Z nesskončenosti oceánů
Welebná, wznessená w skwělé záři.

Kles před nj celý okauzlen půwabem,
Dlel w podiwenj, w uctě a w pokoře,
Znamenal, že to wyšsj plémě —
Kolem tu sborowé čněli wěsstců.

Geden z nich řečj: „Dljš proč tak w úžasu,
„Což neznáš plémě božského Čechye?
„Obywatelku této wlasti,
„Dussewnjch Slowanů drahé getwe?

„Třpytj se mnohá na gegjm obzoru
„Hwězda skwěgjcj: tamto hleď w dalekn
„Wyniká chwěnj dáwných pěwců,
„Které i cizinci obdiwugj.

„Zři wzhůru, kterak lesskne se hwězděnj
„Zbožněných mužů! zassli ti pro prawdu,
„Cwičili wlast swau pewnau wjrau,
„Zjskali podiwu u potomstwa.

„Tam widjš skwělé hrdiny: wálčili
„Pro wlast, pro wládce, welicj předkowé
„Rodin! Homéra gsauce hodni,
„Gim posud národnj scházj zpěwci.

„Nezáwiď sláwy ginému národu;
„Ať s tebau skaumá o přednost zápasit,
„Ať i mu sstěstj lépe přálo,
„Sláwie w garosti stogj pewně.

„Swár w náboženstwj rozbroge rozkwasil,
„Sjla se wrhla naproti přesile,
„Národ wlohy gewil wynikánj,
„Ty by ho samoděk udolaly.

„Neussla sice záhubné pohromě,
„Národ každý má swé doby osudné
„Nehod a sstěstj, nezassla sic,
„Noc ale prospala wěkowitau.

„Bylo wjc wěků potřeba k oddechu,
„Nynj zas wěsstj dennice naděgná
„Nowého gitra sstastný přjchod,
„Mladého žiwota rozwjgenj.

„Praud swěta stále k předu se kolotá,
„Hlaubá wypátrat nálezy w uměnj,
„Wnuknutj božské: ó gak se tu
„Ctná nasse otčina opozdila!

„Kterak se skwěla! Nenj to předsudek,
„Takowau wlast swau welebit: aurodnost
„W nj sjdlj, předčj giné počtem,
„Žiwostj proniká gegj mluwa.

„Wýtečná předků powaha gewila
„Statnost a garost, podnikla s národy
„Welikými půtky kruté, s Franky,
„Též s dawy Tatarů welechrabrých.

„Střehauc swůg gazyk, wynikla w uměnj,
„Mnohý i národ předessla w oswětě,
„Přetrhla se gi manj chůze,
„Lze bude dálegi pokračowat.

„Třeba gest wěků, nežli se wywinau
„Plody wysostné z temnotné směsice,
„Zářjcj sláwy než se dráha
„Zbratřených Slowanů dostjhnaut dá.

„Wšak ručj za to powaha národnj,
„Wed' někdy žitj w aučinné garotě,
„Nezmizel duch mu usazený,
„Oslonu milowal, zpět se wracj.“ —

Zplesal tu básnjk: „„Wjtey mi Čechye,
„„Matko poswátná! přigmi mě do počtu
„„Swých poswěcenců, božských knězj,
„„Žiwot chci ztráwiti we twé službě.““

Ukaz tu hlawau pokynul; kolem hned
Obstaup ho zástup, poznal w něm pilného
Procházku, Tomsu, Parjzka též,
Hluboce skumného Dobrowského.

Tu procit, prawj: „„Sen to byl gediné,
„„Gak blahý! kýž se w skutečnost wyplnj! —
„„Kam hledjm, widjm wšude temno,
„„Dohonit cizince sotwa možno.

„„W tom nepostačj aučinnost gednotná,
„„Sbor budu hledět probudit wlastenců
„„K ohromné práci, ať gest marná —
„„Pro wlast i pokus gest chwály hoden.

„„Dá se sklad uměn použit cizinských,
„„W skrownost se snesau, w žiwot se proměnj,
„„Geden od druhých se ge dlužj,
„„Roste tak oswěta wšeobecná.

„„Wssak náboženstwj třeba ge zachowat
„„Při wssem wzdělánj, to wede k blahotě,
„„Pak se wlastenstwj plamen musj
„„Střjci, neb tento ge dussj wlasti.

„„Pučit se počnau w powaze národnj
„„Kwěty básnictwj — dussewnj blahota!
„„Plassj to strasti, tjže dennj,
„„Mysl i k wýsosti pozdwihuge!„„ —

Každý blesk, co tak proletěl oblohu,
Gemu byl zwěstem naděge ohniwé
Přjsstjho wzniku wlasti swaté,
Nedal se odstrassit nikdy wzdory.

W swém předsewzetj setrwal horliwě
Až mu přestřjhla Sudice žiwota
Nit: zassel blaže, neb zřel, gak se
We wlasti dennice nowá třpytj.

Při mohyle Jana Negedlého.

Dostjhla giž též střjda tě k odchodu
Wssem neodwratná, držjwe ach, nežli gsi
Sestárnul! ztrátu želj twau wlast,
Pozbyla skwělého ze swých wěsstců.

Odpočinautj zde gsi si wywolil,
Kde prwnj oswit blažil tě žiwota,
Kdes podletj swé trávil, w blahu
Stlala ti otčina kwjtj w cestu.

Slawjkůw bol gsme w sausedné radě
Poslauchávali, wzbudil se ke [illegible]
Cit lásky, wznikli snowé sna[illegible]
W newinném plápolu prchl[illegible]

Wstaupiw do chrámu umek, co horliwec
Pátrals po kwětech krásného uměnj,
Pro ně wšak nezawrhna zřjdla
Hluboké znalosti přjsných wědů.

Ty tě pozdwihly na stupeň důstogný,
Wládce twé poctil zásluhy hodnostj,
Ty gsi byl prawý Themisin kněz,
Zástupce prawdy a maudrý smjrce.

Pocty gsi došel, oslawu wšak tobě
Náklonnost k wlasti podala zwěnčenau,
Pro ni gsi konal pracná djla,
W nich gsi gen nalezal pookřánj.

W sjdlo wladařstwj chtěla tě cizenka
Sličná k twé wýšši odwesti z otčiny,
Dlels na rozpacjch, posléz gsi předc
Pozůstal wlasti a umkám wěrným.

Z tragin helenských podal gsi národu
Zlomek wýtečný zpěwce, an podiwem
Swětu gest a též wnadným zřjdlem
Garoty, žiwosti, skwělé krásy.

Wýtečnost Franka přednes gsi wlastotně
Autlý cit Němce, trudné i kwjlenj
Angla, wynik gsi časopisem,
Ceny ten we wlasti nepotratj.

Shledánj přátel liternjch za slawnost
Páče, s nimi gsi o wlasti howořil,
Gakby wywáznaut mohla z nectné
Potupy, oswity blahé dogjt.

Zassel giž mnohý z wěrného spogenj:
Rautenkranc čilý, Stěpnička obrazný,
Wýtečný Puchmýr a Dobrowský,
Oslawa Slávie; wssech gsi želel.

Sedláček nám též odgat gest z náručj,
Horliwec wraucj, co Petr paustewnjk
Wolal wždy: „Wzhůru! kwapte, kwapte
K wýchodu, gitřenka gewj cestu!“

Čedj twůg bratr, milenec národu,
U twého rowu slze ti; ukogit
Nedá se saucit, ztratil půlku
Žiwota, zátesknost mě též gjmá.

Ducha gsi wýsse w odkazjch wygewil,
Na wlast gsi pomněl, na nuzné kragany,
Žehnat tě budau, slawně gsi žil,
Mnoho gsi působil — skwělý osud!

U rowu swé milenky.

Při twém sgitj tekly slzy hogné,
Náramný mě swjral srdce bol,
Co gsem musel dusit za plápol,
Wyprählý předc časem toky zrogné,
Uprchla mi wssecka w swětě slast,
Osud sypal na mne pauhau strast.

Takto zřjme podrcenau matku,
Která w swětě wsseho sstěstj skyt
W děcko kladla, když mu zhasne swit,
Stogj wssecka podrcena w zmatku,
Gjmá srdce gj žel ohromný,
Zacházj tu swět s njm přjtomný.

Posléz zdá se ztuhlá, tratj cit,
Tratj pamět, kde ge ani newj,
Náramná tu auzkost arci lewjj
Smyslům pozbytým, w tom dogde klid;
Taktéž nad ztrátau gsem užasnul,
Gegj pád tak s bytostj mau hnul.

Zmoh gsem se pak, mocnost obraznosti
Počala se zase wracet zpět,
Mizely pryč tupost, citu led,
Žil gsem we snách prchlé minulosti,
W dobách, kdy se gewil blaha mág,
Row mi ostal, prch mi wssecek rág.

To gest ono mjsto, ona nywa,
Kde gi potkala zlá nehoda,
Pryč gest rozkoš, wssecka lahoda
Zřjdljcj se, dokud byla žiwa;
S nj tak zassel milostenek wděk —
Gaké blaho wěsstil mladý wěk!

Rád bych sypal na twé mjsto kwjtj,
Gewil, kterak tebe milugi,
Potagmu gen pro tě bědugi,
Tagně wěsstjm, co mé srdce cjtj;
Ať dá osud mně i celý swět:
Newrátjm se odtud do něg zpět.

Nad tebau předc mnohý uſtrnutj
Cjtj, mně ſe preyſſtj ſlzj tok,
Winau páčil by to mocný ſok;
Pročež tagjm, co tak ſrdce ſmutj,
Mnohý pautnjk wynagde twůg row,
Řekne: „Zde dlj poklad, ſkwělý kow."

Ležj u tě přewrácená urna,
Pamětnjkům čeřj ſlze žel,
S nimi zwěſt twůg zagde, an ſe ſkwěl;
O tobě znjt bude zpráwa chmúrná;
Poſléz zhaſne w tmawau nepaměť,
Powěſt na tě kácj křiwau změt.

Laučenj labutj.

Slyš, co to znj za ſauzwučný hlas!
Zefjr ho ſem milolibě neſe,
Plný miloſtného kwjlenj!
Snad to poſlednj zpěw labutj? —
„Milé ſkály, utěſſené leſy!
„Radoſtně gſte ſrdce podgjmaly,
„Když gſem plaula na hladině řeky,
„Když choť, při mne weſlowawſſj, hrdnul,
„Každé křowj do ſrdce ſlaſt lilo,
„Každá treſt a zpružná rákoſina!
„Wy gſte roſtly pro blahotu naſſi,
„Wſſecko na wás zřelo s laſkawoſtj!
„Wy též ſtromy hrdé, wěkowité
„Widěly gſte blahožitj naſſe,
„Když gſme ſwé tam wywáděli plody,
„Z nowého ſe žitj radugjcj;
„Tu gſme zcela blažili ſe w pleſu!

Gegich chod stjhá Nemesis w zápětj,
Srdce gich kalj, wede ge k záhubě,
Mstj křiwdu, drtj mocnost lichau,
Strhne i národy w zahynutj.

Stjhá ge kletba. Tam zas ti, co modly
Tak co bohowé kráčeli we swětě
Bez zásluh sniwssj wěčnau sláwu —
Upadli w nepamět sobjkowé.

Wětssj hodni gsau paměti mužowé,
Kteřj s ostrostj skaumali přjrodu;
Ti wypátrali mnohý prospěch,
Swěřili lidu ho, snesli zwědy.

Thales, Pythagoras, Plato a Archimed
A tisjc giných, Newton a Kopernjk,
Též Galilei střehli swětlo,
Plassili temnotu, mamy smyslů.

Množstwj předsudků museli zapudit,
Než se do gasna wedrali bytnosti,
Než twornost wssemjrowu wěčnau
Poznali, pozdwihsse lidstwo w oswit.

Lid za přewahu má gen co děkowat
Uměnám wážným, gimi se wykoná
Nemožné, duch se sjlj, ostřj,
Wzdělanost dálegi postupuge.

W žiwot a w okus změnit se uměny
Musj, magjli slaužiti k blahotě,
Musj se spogit s umělectwjm,
By se tak mjrnila přjsná wážnost.

Člowěk ge giště pro blaho na swětě,
Nadána gest mu obraznost twořiwá,
Ta sladj činnost denni práce,
Wznese se we obor ideálů.

Tato básnictwj zplodila k útěsse;
Homérem národ znowu a nawždycky
Swůg žiwot trátwj: zřjme ho tu
W garotě, w oslawě, w skwělé wýssi.

Ginj zas wěsstci půwaby přjrody
Pěli; zas ginj úhody osudu
Ohromné krutců pro wýstrahu;
Ti tam si wolili děge bodré.

Kdo wyniká z nich, blaže tu národy,
Hlásá wlastenstwj, wolnost a oddanost
Swým králům, krásu, prawdu, dobro,
Po boku skwj se i slawných hrdin.

Otčina.

Wlasti swatá! z tebe powýssený duch
Wěge, budjš w srdcjch skwělé city.
Táhne k tobě mysl kauzedlný kruh,
Poswátné gsau národu twé byty,
Pročež zaslussno gest tebe slawit,
Do okresu twého ducha wprawit.

Gak si swau choť cenj prawý milenec,
Který w djwčici swé pauze čige,
Též gak wzýwá poklad zlata lakomec,
An w něm dýchá, přemeyšlj a žige;
Tak si páčjm swau wlast, ta mě táhne,
Po nj pomyšlenj wšecko práhne.

Tak mám o ni, gako tito o swé strach,
By se wšecka nezničila setba,
Aby newynik' snad nepřátelů zwah:
Wšechněm odrodilcům budiž kletba!
Hrozná wina gestiť zrada wlasti,
Musj srdce hrýzt i we propasti.

Negsau welkodušnj muži umrlj,
Co tak zašli w půtkách pro swau matku,
Co ge potkalo i zhaubné bezhrdlj,
Ti, co pro ni nasadili statku;
Zastali se mužně pro našince,
Wlast ge slawj gako dobrodince.

Ráda splácj wšecku snahu milá wlast
Sláwau, hodnostmi a důstognostmi,
Kdo gi ztratj, toho gistě stjhá strast,
Potýkat se musj často s zlostmi;
Teprw potom wzdychá, taužj po nj,
W nepřátelském swyzlu slze ronj.

Gest nám matkau, co se pro ni působj,
Konáme to také při tom sobě,
Lhostegnost k nj gegj syny hanobj,
Co se k nj gen hlásj w šťastné době:
Přemůže strast pospolitá snaha,
Stkwj se w nj zas nowá k blahu dráha.

Mateřský twůg, garý, blahonosný dech,
Zhogiw rány wzdělánjm, nás kogj;
Blaženým se cjtj nepřepiatý Čech,
S oswitau swau promyslnost spogj
Bohatnaucj; gegj wynikánj
Rozšjřnaut má k nj wjc a wjce plánj.

Drahá obraznosti.

Což gest žiwot, prázden nadchnutj,
Wzdálen wynikawé obraznosti?
Wleče se gen, nezná perutj
Ducha, ani řjsse wýtečnosti.
Tato mocnost powýssuge cit,
Bez ráge gest necitliwý lid.

Nedostjhlý gestik gegj let,
Gegj řjsse nezná žádných mezj,
Nenj marně udělen ten wzhled,
W mladých mysljch neyžiwěgi wězj,
Tenť gest newinnosti, bágj wěk,
Zbljžj neywábněgi mjra wděk.

Ginocha se chápe lásky cit,
Ona pronjká geg, gemu fatj;
Blažj tworstwo swětoplodný swit,
Čeho se tkne, wssecko wnadau zlatj;
Žige mjlek w sstastném nadssenj,
Gest to opognosti kauzlenj.

Nastane wěk činný: spogiw um
S onau mocj, plodj ideály,
Zabjrá se w hlaubku těchto skum,
Wywádj sem plody, hodné chwály.
Tam, kde chybj nebeská ta moc,
Tam gen bydlj wssednost — temná noc.

Plodj wěčné ducha podletj,
Kleslau mysl mnohým w žitj wnadj,
Přes náš obor w dálku zaletj,
W hmotném swětě předce něco wadj;
Poslaucháme gegj zgewenj,
Upewňuge wřelé tussenj.

Nesmrtelnosti zřj lilie,
Widj ginau řjssi za Horebem,
Gestost ducha nikdy nemige,
Nezhrozme se nad oblezlým lebem,
Patřj zemi, tenk gj splácj dluh,
Dálssj cestu musj konat duch.

Na náš wěk.

Kam chýljš, wěku nasseho stoletj?
Snažjš se slaupy zwrátiti mrawnosti,
Tisjci lety utwrzené?
W nich blaho nalezli národowé.

Mocně a krásně w důwěře kauzlo dlj
Wěčného žitj, tjseň a taužení
Gsau po něm w prsau mocně wryté,
Gichž w mysli tussenj gewj přjssti.

Odgjmáš čáku, trauſe gen pochybnoſt,
Ta nezná wzkřjſit žiwota blahotu,
Noc wěčnau kuge; kde ſe končj
Naděge, zaufaloſt myſli chopj.

Soběctwj hnuſné geſt tobě zákonem,
Předſudkem pauhým gmenugeš ſwědomj,
Manželſtwa ſwatoſt otročenjm,
Blahem ti, popuſtit uzdu wáſſnjm.

Pro ziſk ti nenj w ſwětě nic ſwatého,
Wſſe máš prodegné: práwo i záſluhy,
Manželſtwj, zradu, wraždu, bludy,
Segeš i záhubu proti bratru.

Mnjš, epikurſtwj že tobě blahotu
Udělj ſtálau? Sitoſt a ſichrawoſt
Přiwádj tělu; zoſſkliwj ſe
Půwabnoſt žiwota: ta tě přečká.

Pomni, na gakém ſtupni ſe nalezla
Ctná wýſſe lidſtwa, důwěrau wedená
Ctnoſt ſtřehla zdrženliwoſt blahau,
Zřelo ſe owoce lidumilſtwa.

Kam ſe náchylnoſt poděla k pomoci
Swému bližnjmu, z chudoby wytrhnaut
Pud ſwatý, k dobročiněnj wznik;
Člowěk geſt člowěku ljtým drawcem.

Gak ſe potratj pocitu tuſſenj,
A když za zákon rozumu ziſkliwoſt
Platit má, prchne blaho; cjtj
Člowěk wždy giſtěgi, nežli zhljžj.

Mnjš, že wsse se dá zákonem nahradit?
Neplodj ten, co přjzeň a sancitnost
Wywádj: dá se něco ztrátau
Wolnosti působit? Smutné žitj!

Bez pospolité lásky ge mrtew gen
Žiwot: kaž nutnost, wedři se w domácnost,
Poslednj udus gisskru lidské
Wolnosti; zdali to wypůsobjš —

Co náboženstwj? K wysosti důwěra
Kauzlj w žalostné úhodě, we hoři
Utěchu; plodj wyšssj mrawnost;
Drž se gj, bez nj ge kleslé žitj.

Wěk nebásnický.

Hádagj se, geli žiwot lidský,
Tak gak pozůstáwá poetický?
Gedni zřj w něm wýtečnost a kwět,
Druzj mnj, že lidstwo cauwá zpět.

Swědčjm obaum. Plný obraznosti
Dětský žiwot gewj blaženosti,
Hrage s njm wrch, hory, doly, les:
Wssecko působj mu půwab, ples.

Ginoch se sic k tahu připrawuge,
Wznikknaut njm někdy usiluge;
Těssj přesila ho, umů zpyt,
Neznámý se ozýwá w něm cit.

Geho prwnj lásky probuzenj
Gest mu garé slawjkowo pěnj,
W nebe obracj se gemu swět:
Wěk ten žiwota gest prawý kwět.

Potud pluge žiwot poetický,
Počne brzo téci prosaický:
Zacházj tu gasná dennice,
Blaha člowěčenstwa swětice.

Počjná se táhnaut pod gbem w pluhu,
Arkadické sněnj prchá w tuhu;
Nelehká gest w swětě obžiwa,
Osudu ho melau kladiwa.

Tjží plodj lidstwa přemoženost,
Práce wede s sebau unawenost,
Člowěk tratj blahonosný cit,
Hwězdau průwodnj gest gemu skyt.

Komu napadloby, když se přjsně
Nakládá s njm, bodré snowat pjsně,
K letu chystat zpružnost perutj,
Z prázdna čerpat plnost nadchnutj.

Odhodlá-li se předc někdo k zpěwu,
Bohowé to dopřegj mu w hněwu,
Nadchnaut-li chce lidstwo samoděk,
Wyhwjzdá ho za to ctný náš wěk.

Mnohý hudec oblažit chtěl lidi,
Wywed' z nebe kauzedlné widy,
Gim tò byl gen okamžitý sen,
Pominul a nezpůsobil změn.

Nesmeyßlj se srdečně a dětsky:
Počtářský um opanowal wšecky.
Ztupily gim citnost smutnohry:
Nepohnau ge k nj ni nehod kry.

Odstěhowaly se od nás božky,
Chtělby ge snad wěk mjt za podnožky;
Který wěßtec cjtj po nich trud,
Ať gde do skal: zde gest zpěwnost blud.

Hudba.

Hudbo, co gsi? Pauhá mluwa kauzel,
Ana city čarodegně gjmá,
Mnohému, co w lhostegnosti držjmá,
Ba i co se proti tobě zpauzel,
Gediný zwuk zbudj ducha zpružnost;
Nadchneš mysl, cjtj garau zmužnost.
Mnohého, co chwátal giž si zaufat,
Mozartowy hudby geniowé
Uchopili, počal nazpět caufat,
Nawnadili žiwobytj nowé.
Hudbo, zpěwe! wy gste wyššj plémě,
Bez wás bez pudu by byla země;
Wámi žigj lesy we ohlase,
Ptactwo ozýwá se we zápase!
Když wás slyßjm, tu mé sluchy

Pomýšlj se slyšet duchy,
Ani by se ozýwali z strogů,
Sautě wýlewy to z žiwých zdrogů.
Kdo pochopil podnět wešškerenstwa?
Pozůstáwá wěčně u tagemstwa.
Wěřjm, že též hudbu wedau mjru sféry,
Že též sauzwuk ozýwá se na wysostech,
Wás ctjm, co tak čnjte w hudby ctnostech,
Seznawšj se s tagemnosti pery,
Zwlášť co přednášjte zwuky čarodégné,
Rozumjm gim, gsau to mluwy tegné;
W giných swětech sjdlj gegich bytnost,
Pronikagj wšecku srdce citnost,
Ohlašugj prawost nábožensiwj,
Naše s zbožněnými duchy přjbuzenstwj.

Hwězdářstwj.

O hwězdářstwj, tys mým náboženstwjm,
Do neznámé wýše letj cit:
Ohwězděné nebe welebenstwjm
Podgjmá ho, proniká wnitř swit.

Nedostihlá tauha tamto chýlj,
Táhne ho tam wnadné tušenj,
Ducha o bytosti wěčné sjlj,
Wzewřenj mu gewj wěštěnj.

Kam se sotwa mocnost obrazliwá
Wznese: dostihá to nábožnost,
Tušj tato Božka milostiwá
Tworce nepostihlost, wšemocnost.

**

Tisjc tisjců ho swětů slawj,
Kdo zná Wssemjrowo prostranstwj!
Kdo zná tworstwo, kde se které bawj,
Kdo zná wssecko nasse neznanstwj!

Gaká welebnost se tamto třpytj?
To on nenj, to gest pauze chrám,
Ležjme tu užasnutjm spitj,
Z hwězd to působenj mluwj k nám.

On gest žiwot, nenj smrti žádné,
On gest oswit, on gest wěčná moc,
Weleben gest tjm, co sebau wládne,
Ba i slawozpěwy hlásá noc.

Gegj doby gsau mně neyswětěgssj,
W nadchnutj když widjm mjra diw,
To nás čákau neyutěsseněgssj
Gjmá, duch gest wěčně žiw.

Kyž gest wyswihnaut se tamto možná,
Po té wnadné pauti dusse plá,
Rozkoš, patřit nowá djla zbožná,
O té cestě wytrženost hrá.

Bylaby to cesta na podiwy,
Patřit welikánská tělesa,
Bljžiti se, kde čnj swětla splywy,
Prodljwalbych hledat nebesa.

Noc se končj — úkaz skwělý hasne,
Ten se oku pauze odcizj;
Tak též zagde mnohé welegasné,
Ze swěta wssak předce nezmizj.

Slibugete wěčnau wěkowitost;
Potkagj-li wás předc přewraty,
Změnj-li hmot wzoru také bytost:
Duch swé nepotratj podstaty.

Přes náš žiwot wznássegj se city,
Ukazem gest diwu hwězděnj;
Nadarmo nám netřpytj se swity,
Wěsstj wěčné moci zgewenj.

Na N. N.

Tu ne quaesieris scire nefas
Quem tibi, quem mihi
Finem Di dederint.

Horat.

Dychtjš se wedrat w tagnosti přjrody,
Wyskaumat, co i zkussenost rozumu
Přesahá; nenj k tomu snutá
Powaha člowěka, ač dost gará.

Tagemstwjm gemu ostane podstata
Prwků, též wzniku; slyš co Pythagoras
Přednes: „Gsem, proto že gsem.“ Podnes
Rozum se newedral w bytnost tworstwa.

Wyskaumali gsme, že se zde přewraty
Děly giž hrozné, ostatky žiwochů
To wěssti w wzorech welikánských;
To gest gen řádečka z knihy wěků.

Na zřjceninách stupugem přewratů,
Pátráš wssj snahau, gak asi powstaly?
Kometau aneb ginau mocj?
Kdy se zas udagj katostrofy? —

Zdali ubýwá prostrannost slunečná,
Zdaž se zem od nj we běhu wzdaluge,
Zdali wzduch onné působenjm
Dogde a wyhasne, zem=li zkřehne?

Též žádáš wědět, co gest as prostrannost,
Má=li předc meze, zdali se tělesa
Nebeská od wěčnosti kaulj,
Gestli gim sauzeno zemské žitj?

Přemeysslјš, gaký lidstwu ge určený
Po sgitj osud: má=li, co bylina,
Žjt pauze we potomstwu, čili
Nastane dálegi wywinutj?

Nechtěg odkrýwat záclonu tagnosti,
Nic nepořjdjš; chybuge časopis
Nám wěku a změn; nedohljdnau
Oči tam z nasseho stanowisstě.

Ze země známe co z gabka ſſlupinu,
Co w ſtředu wězj, w tagnu ge; nelze dál,
Gſme dennj gepice gen křehké;
Kterak těm poſaudit weſſkerenſtwo?

Ten, co proniká wſſe ſwěty žiwotem,
Geg duch gen chápe; pro mžitku člowěka
S tolika wlohami neobdařil,
Gen aby s nimi zas w niwec přiſſel.

Zde na wyſoký ſtupeň geſt poſazen,
Prawý geſt podiw, okraſa ſtwořenj,
Zde tworſtwo řjdj přewahau ſwau,
Bez něho ſwět by byl puſtým ladem.

Gediný on z wſſech nadán geſt rozumem,
Gediný on též, Boha co pochopil,
On koná djla zwýbornilá,
Aučinnoſt geho ſwět zwelebuge.

Ducha pozdwihni, buď myſli weſelé,
Zanech pátránj, co ge ti po změnách,
Duch weſſkerenſtwa nezná ſmrti,
Důwěřug aučelu, děg ſe co děg.

Na Prahu.

Praho! přjſſerně co na mne hledjš?
Co mi wěſſtj ohromné twé wěže,
Stawby ginak ſmeyſſlegjcjch wěků?
Přicházjm ſem s duchem pauſtenickým,
Tak co pautnjk w ſtará ſwatá mjſta,
Nemohu ſe tu hned se wſſjm shodnaut.
Chráme božj, Karlůw památnjku,
Swatau hrůzau myſl naplňugeš,
Před tebau tu padám na kolena,
Chowáš téhož wládce požůſtatky!
Wſſecka mjſta, kde ten otec ſjdlil
A kde kráčel, poſwátná gſau wlaſti.
Založiw tě, nádherau tě nadal,
Okraſau gſi ſwatau geſſtě měſta!
Praho, do tě uwed umek oſwit,
Tenkrát w obihu gſi hrdě kwětla,
K oſlawě twé pocauw mezmi twými,
Skwěla gſi ſe w garu odmladoſti,
Po Ewropě zněla twoge ſláwa,
Tenkrát důmyſlnoſt zlato dſſtila.
Oblauku ty! diwe ſmělé ſtawby,
Spogugeš tré ctných měſt w gednu myſl,
Požůſtaneš geho pyramidau,
Netřeba mu giných mohyl ſtawět;
Zřjm tam kráčet ſličné Pražanenky,
Slawjwagj tam ſwé ſličné doby,
Křegj hbitoſtj tam Wltawinau.
Chlume twrdočelný, co ſe mračjš,
Kolébko ty ſlawná Přemyſlowců,
W tobě druhdy wyſoký duch ſjdlil,
Zanechal tenž zemi ſamoſtatnoſt,
Geden z ſynů rozſſjřil až k moři
Wládu, druhý měl giž ſpogit mocnoſt
S Polſkem, s Uhry: nepřjzniwý oſud

Zničil to wſſe, zatemněla zrada;
Hleděli gſte wlaſti zwelebenj;
Podnikánjm waſſjm wznikli Čeſſi,
O wás pozůſtáwá pauhá powěſt,
Rozhláſſena byla mocnoſt waſſe,
Tu i gewj cizj letopiſy;
Kam gſte wtrhli s udatnými pluky,
Wjtězné gſte změny wykonali!
Truchljš nynj pro ztracenau ſláwu,
Minuloſt twau ſlawit budau pěwci! —
Gakau ſkwěloſt ſtawba Loyolowců
Gewj! gakau w podniknutj wýſſi!
Neſcházela gim než ſnáſſenliwoſt;
Geſt teď chrámem ſwětla přeryzého,
Wěd a uměn, bez okugů ſtruſek;
Pochodeň geſt uhaſena různic
Pro wěřenj, maudrý wládce kalich
Podal wlaſti, nebude wjc ſſjlit;
Tenk gj přiwed o býwalau wolnoſt.
Nowotná ty ſtawbo, gewjš w ſlohu
Ewropegſkém nádheru a ſkwěloſt,
Wyprawowat máš ſnad obih wzácný,
Čili twárnoſt wýtečného ducha?
Hláſáš pauze lehké wſſeſwětectwj,
Nebawj to národnjho ducha.
Praho, twému duchu nerozumjm!
Obegmuta pauhými ſi Čechy,
W domácnoſti řečjš předků gazyk,
Na diwadle ſlawjš geho zpěwnoſt,
Nápěwy tě kauzlj ſtarých pjſnj:
A předc nalezá ſe welká čáſtka,
Co ſe weřegně njm mluwit ſtydj?
Hlawnj měſta menſſjch pronárodů —
Liſabon, Peſſt, Amſtrdám a Stokholm,
Kodaň a Athény wřele mluwj
W gazycjch ſwých, taby za prorádce
Prohláſila lehké odpadljky.

Gen ty, Praho, w Ewropě chceš sama
Národnost swau šlapat, potupowat?
Což gsi w duchu sama zmalátněla?
Wjm, že nepřátely má wlast naše;
Před wěky giž powěstný Wlach wěštil,
Po stoletj na twém, Praho, mostě
Že znjt nebude wjc český gazyk!
Nezřel dobře do desk Perůnowých,
We wěštěnj welice se zklamal;
Žige podnes národ w millionech. —
Nežádá se, by se cizá mluwa
Zlehčowala; wšak by odrodilci
Zanechali neslušného zwyku.
Twoge okolj gest romantické,
Tam mě toky čisté, stinné břehy,
Bugná luka, skwělé chlumky wábj,
W zahradách se wšeliké skwj réwj,
W křowjch prozpěwugj ptactwa dawy,
Gaké djtky se tam probjhagj,
Panuge tam činnost, hbitost, bodrost,
Gará wěčně přjroda tam wládne,
Z nj se gasný národnj duch wine,
Mluwa, zpěwy národnj se slyšj,
Wlastenským wše naplněno duchem.
Praho! prožila's giž mnohé změny,
Doby sláwy, štěstj, střjdy nehod;
Wšude twůg duch wyważ' rozšafnostj.
Zdáš se mi být ale zaražená,
Neplesný twůg pospolitý žiwot!
Národnj duch zdá se w tobě scházet,
Ten gen žiwot opognostj blažj!
Setř ho, mysl twá se zazelená;
Gako když wlast žehnal sluha Božj
Wogtěch, wyprahlá zem rychle zmládla;
Tak twá mysl se zas wzhůru wznese,
Widět bude blahý cit w twém lůně.

Twoge činnost wydobude wzniky,
Citnost společenstwa zkřjsi mysl.
Drž se wlády, chceš-li zachowat swé
Národnosti, wládce ti gj přege.

Bubeneč.

O wy wnadné bubenecké procházky,
    Zwete Prahu do skwělého klínu,
I wy, co cjtjte k žitj nelásky,
    Nabudete pookřánj w stjnu,
Tam se skwělost města zapomene,
Sedjc blaženosti u pramene.

Rámě Wltawino lige w okolj
    Sarau čilost, čnjcj občerstwenj,
Wesna panuge w tom blahém audolj,
    Sewjc mocnost swého probuzenj;
Stromy wůkol wynikagj w kwětu,
Přjroda se zdá být we zánětu.

Tam se trawnjk wine, tam pne topolj,
    Tuto střemcha libau wůnj dýmá,
Tudy dwé si procházeti wywolj,
    Sewjce si, co gim srdce gjmá,
Trawj plesné doby arkadicky,
Přegjc si tak blaze žjti wždycky.

Z giných stran se ozýwá zpěw slawjků,
    Oblјbiwšsjch sobě porostliny;
Tam se usedagj dawy mladjků,
    Mnohý poswěcenec u djwčiny,

Zgewuge gj swého srdce muku,
Chtě žjt s wywolenau u sauzwuku.

Wsse sem chwátá, co se sličnostj swau skwj,
Praho! děwy twé gsau kauzelnice;
Milo, gak tak gedna nad druhými čnj,
Wnadj zde krog, krása, zrůst a ksstice,
Přjhody zde bděgj dobrodružné,
Gewj se tu, co si srdce dlužné.

Z audolj se hudba bodrá ozýwá,
Slawjwá zde pamět obecenstwo,
Nápog w swětě proslulý se naljwá,
Upewňuge se zde společenstwo,
Prozrazuge wzhledy wygasnělé,
Prchá gim zde doba přeweselé.

Uzawjrá se zde nowé přátelstwj,
Národnost se w srdcjch znowa budj,
Gewj tu, gak postupuge w umělstwj,
Gak se k čněnj nad cizince pudj;
W promyslech a w obihu gen žigj,
Na slávu swých skwělých předků pigj.

Na wrcholy wábj k sobě kwětnice,
Nagde se tam, co gih parný nese,
S nj gest spogena též sstěpnice,
Podzimek w nj krásný wzádky třese;
Wýhljdka se ladná gewj kolem,
A gak progjždj se panstwo dolem.

Obrada ta wábj pěwce k nadchnutj,
Pro básnjky gest to hogné zřjdlo,
Nagde zástoge zde lásky k wnuknutj
Toto rozkosse a plesu sjdlo;
Praze bude nawždy wyrazenjm,
Giný básnjk oslawj ho pěnjm.

Žitj.

Nermuť se, že wssecko w swětě pomine,
Že se změnám podrobit wsse musj;
Hle, tam kwět se sotwa w kráse rozwine,
Sličnost djwek, brzo zkázy zkusj.

Slyssjš slawjka zwuk, geho hlaholy
Kterak w srdce kauzlj sladkost medu?
Dozněly giž. — Nagdešli ge? Nikoli;
Nenechaly po sobě ni sledu.

Hle, gak z pramene se řine tok,
Kterak prchagj pryč stále řeky,
Wždy ge giný dosazuge mok,
Tak se také postrkugj wěky.

Tam hle rudý blesskot náhle wynik' z tmy —
Kde gest? Gakau chceš mjt w swětě stálost?
Nasse widy, city gsau tak gako sny,
Budj ge a plassj nenadálost.

We proměnách pozůstáwá žitj běh;
Zastaw tagné kolo letu swěta,
Gsili w stawu? — Nemožnosti nech;
Bez změn po žitj by bylo weta.

Básnjk w ohradě.

Hle, gak plesně na mne hledj kwětiny,
Na swých trsjch honosně se pnauce;
Blažj se tak Wesniny ty plodiny,
We swé kráse wůni libau dmauce.

Hle, tam růže skwj se we swé wnadnosti,
Plna co chot milostného citu;
Slawj čackau bytost pudné garosti,
Rdjc se ljbezněgi nad oswitu.

Tam zas sseptot žiwých toků zwe,
We křowj znj ptactwa sstěbetánj;
Ký twor nazwat může swým to wsse?
Ten, co cjtj při tom pookřánj.

Rozmlauwánj.

Wěstoň a Milusse.

Milusse.

Pohled wůkol na překrásné kwjtj,
Kterak w tichu okauzleném žige;
Na růži hled — tato wůni lige,

Wssecko kolem gegj wnadnost cjtj,
Wssecko k sobě táhne: tau bych přála
Být si — kněžnau bych se býti zdála.

Wěštoň.

Gegj žiwot gest gen pauhé sněnj;
Wnadu sice člowěčenstwu gewj,
Že k nj saucit dělj, ani newj,
W tomto požůstáwá giné čněnj;
Kwjtj nezná ani wnadnau milost,
Co chce řjci ta twá zasmussilost?

Milusse.

Neweř! nenj ona prázdna citu,
Wěsstj nám to na náš působenj:
Nezná sice laskawého wřenj,
Žige sstastně w klidném krásy switu,
Wssak též nezná milostného bolu,
Láska, žalost bydljwagj spolu.

Wěštoň.

Zney se! že předc láska žitj zweyssj,
Žiwěgssj gest celá nasse citnost,
Krásná gest gen we saucitu bytnost,
Wssecko zdá se být nám půwabněgssj;
Sněnjm žiwota gest neplápolnost,
Žitjm božským w lásce obapolnost.

Motýl.

Hle, gak w powětřj se na tisjce
Motegljků, mussek prohánj,
Gak si prolétugj plesagjce,
Gak gim bylinstwo wsse zawánj;
Gsau to tworky křehančké a hebké,
Wedau žiwobytj blahé, křepké.

Widj krásu swěta, wnadné kwěty,
Tisjc očj dala přjroda,
K wzniku na kwětky gsau gegich lety,
Wssude čeká na ně lahoda;
W kalissjch med do sitosti ssagj,
W prolétánj lehkém sobě hragj.

MyslJš, brachu, že gen pro tě kwjtj
Zde se wine? wssecka krásota?
Že gen lidské srdce blaho cjtj,
Že newnadj giné lepota?
Naprázno že magj tolik očj,
Bez skytu snad že se po nich točj?

Wsse gest plno žiwota a citu,
Blažj wssecko nezpytalný duch;
Kdo zná wsseho žiwobytj bytu?
Kdo giž pronik temný swěta kruh?
Proč se člowěk citem krásy božj?
Přjroda mu přála gen dwé očj.

Komu zpjwám.

Nezpjwám těm, co ctj skutečnost,
Co w nj wssecky wlohy ducha topj;
Mrtwa gest gim každá wýtečnost,
Wnady zjsknosti ge pauze chopj.

Ani těm, co potratili cit
Wěkem, nehodami, protiwenstwjm;
Gaký zpěw gim může wnuknaut skyt?
W trudu hasstěrj se s člowěčenstwjm.

Tobě pěgi, sstastné ginošstwo!
Žiwot twůg ti pluge w obraznosti,
Známo nenj nesstěstj ti dno,
S celým swětem děljš srdečnosti.

Žigeš stále w blahém nadšenj,
Saucit gewjš s básnjkowau pjsnj,
Powyssuge mysl básněnj,
Utěchy dá, srdce-li tě tjsnj.

Zpěw.

Pastewka swau w spokogené době
Gewj pjseň wraucně welečilau,
Kterak Mjlek odwed děwu milau.
Komu zpjwá? — Zpjwá pauze sobě.

Ptactwa dawy w rozmanité zdobě
Gewj ſſtěbetánjm wnadné pleſy;
Hlahol zpěwů opakugj leſy.
Komu pěgj? — Pěgj pauze ſobě.

Polnj cwrček, to maličké robě,
Cwrká w poli, cwrká w ſkále, w hwozdě,
Slýcháme ho, když wſſe mlkne pozdě;
Komu cwrká? zwuky gewj ſobě.

Slepý hudec, ſtjſněn we chorobě,
We ſamotě přetaužebně pjſká,
Snad tjm odlehčenj něgak zjſká.
Komu hude? — Také pauze ſobě.

Zpjwám též gá, ſudjku ne tobě;
Poſlauchat zpěw můg kdo tebe nutj?
Pěgi, kterak láſka čaſto ſmutj,
Pro útěchu také pauze ſobě.

Pěnice.

Blah geſt žiwot twůg,
Gewjš přjchod Weſny,
Negſi známa s těſny,
Ty gſi ptáček můg!
Žitj twé geſt pěnj,
Wſſe tě blahým cenj.

U tě sedj choť
W křowj, mezi kwěty;
Slyssj tebe pěti,
Gest to něžný plod.
Čnjte we okolku,
Šťastni w wnadném spolku.

Zpěw twůg nenj směs,
Gewj sauzwuk tkliwý,
Budj saucit žiwý,
Značj wnitřnj ples.
Med lyj u hrdjlek,
Přjrody gsi mjlek.

Kam si usedneš,
Podáwá krm, pitj,
Wnadné gest to žitj,
K radosti wsse zweš.
Když tak wnadně pěgeš,
Wssecko wůkol křegeš.

Ozýwá se sok,
K zápasu tě pudj,
Žárliwost to budj,
Hrdne zpěwu tok.
Předčjti chtj sebe,
Slyssek gest ge nebe.

Gaká gest to slast!
Požjwáte wolnost,
Ctjte obapolnost,
Neznáma wám strast;
Blažiti se w pěnj —
Gesti ráge sněnj!

Zlomek rozmlauwánj.

Wodřenka.

Tedy negsi zamilowán wjce?

Zdařil.

Škoda! zmizel mi tjm blaha cit,
Swět mi gewj possmaurné gen ljce,
Wsse mě hněte — žiwota gsem syt.

Wodřenka.

Kogj w srdci milenka snad hněwy?
Cožpak neznáš udobřit swé děwy?

Zdařil.

Cožpak k smjřenj gest? Blahá slowa
Plá zas láska, počnu žjti znowa.

Wyhasnělost.

Nepostačj blesky gednotliwé
 Plesu k žiwobytj blahému,
Tyto musj býti trwanliwé;
 Což as wede k sstěstj prawému?

Potřebná gest mysli oswjcenost,
 Ona žiwota wznik zmlazuge,
Plodj bodrost, ducha usazenost,
 Mraky mnohých nehod wzdaluge.

Do powahy swěta ostře shljžj,
Gest mu známý w ceně žitj staw,
Zawrhuge wsse, co ducha njžj,
Zákonem mu nenj láge daw.

Žige w libém, blahém wygasněnj,
Co se nedá dogjt, nežádá,
We wědách zwlássť cjtj opogenj,
Tyto za wýbornost pokládá.

Aučinnau swau cestau wesel kráčj,
Bodře také cestau nehladkau,
Žiwot lidský za to, co gest, páčj,
Marná skwělost gest mu balatkau.

Cenj mnohé tak, co Brunsswjkowo
Družj, co wychwálila bág;
S tjm se nesrownáwá geho slowo,
Co si k obdiwenj wolj lág.

Mžikem zhljžj nasazené klamy,
Zawrhuge lidské podwody,
Rád se nezabýwá s smutnohrami,
Gsau to přjpadnostné nehody.

Podletjm gest mysli wygasnělost,
Twořj sobě kwětné obrazy,
W přjrodě se nacházj ta skwělost,
Wěčně mladé gsau w nj úkazy.

Dwě milenek.

W mládj gsem dwě milenek swých ctil;
Gedna wnadila mi čarodějně,
Oddána též byla ke mně stejně;
O nj — chodě, stoje — wždy gsem snil,
Mniw, že trwat bude plápol wěčně,
Gak se zbudil a žhál počátečně.

Giný milek přewzal mi gi wšak,
Došla zaopatřenj tak spjše;
Slzel gsem tu, neš gsem bolest tiše;
Léta sjdlil w mysli gegj znak,
Předaleko oddělil nás osud,
Newiděli gsme se, až dnes, posud.

Mnjte, gaký to byl pro mne ples?
Prchly lustra, zřjm tu trosky shrklé,
Oči wpadlé, twáře žluté, scwrklé;
Neznal gsem gi; podgal mě tu děs,
Když gsem zwěděl, že gest to má drahá,
Citnost podiwná se w prsau zmahá.

Zwěděl gsem též, že s nj gegj chot;
Šťastným nebyl: gegj wášnj diwost,
Přesahala wšecku trpěliwost.
Welebil gsem swého stawu chod;
Gak gest smrtelnjkům přjští slepé,
Gak nás lehce swedau ljce lepé!

Druhá, gegjž znak se w duši wryl,
Byla plémě ducha — Pieridka,
W kráse uwiděná w swětě zřjdka;

Kdo gi spatřil, ten gi wěčně ctil,
    Učila mě žiwota znát wyšši,
    Ozářila tuto hnusnau řjšši.

Tato mladostj se wěčnau skwj;
    Uděluge chotjm wnady wábné
    Ducha: šličnost gegich neoslábne
Těm, co gegich oswjcenost ctj.
    U nich třeba wyhljžj pleť stará,
    Ostane gich mysl kwětná, gará.

Wraucj umělec.

Žige pauze w blahém umělectwj,
    Koná djla wnadná, nowotná,
Nechápe se nigak po wědectwj,
    Co tak kutj doba těhotná.
Geg gen kogj wýtečnosti sen,
Což mu po wrtochách plachých změn?

Okolo něg wladařstwj se bořj,
    Welké rody přicházegj w zmar;
Co mu potom? nowé swěty tworj,
    Gemu switá ideálů twar.
Ať si wydobudau skwělý skyt,
Blahý gest dost, předte mu gen klid.

Nežádá si Štěstěnina rohu,
    Gen když se mu djla podařj;
Přjštj zanechámá zcela Bohu,
    Wjť, že sprawedliwě wladařj;

Wěřj na ctné práwo odplatné,
Prohnaným i býwá přematné.

Nechá pnaůt se nazwané tak wyšſſj,
Nežádá nic, žádné podpory;
Wj, nic neobdržj; tito ſlyſſj
Málo, wěſſj k uſſjm záwory.
W žiwobytj býwá málo znám,
Po sgitj ho hláſá ſláwy chrám.

Lel a báſnjk.

Lel.

W mládj gſi ſe w znělkách naſtěžowal,
Gak gſau ſtřely mé tak bolné péče,
Bez nich w poklidu je žiwot teče;
Teď chceš, bych ti Hrdku nakloňowal?

Báſnjk.

Tenkrát gſem ſe po mudrctwj pjdil,
Naſſel gſem gen důmy pochybnoſti,
Žiwot necitliwý bez blahoſti,
S Danaidkami gſem moře cjdil.

Lel.

Aha pykáš! Pochybil gſi arci,
Ať twá prſa za to marně úpj,
Nanilo gi mladſſj oko ſupj,
Poſměchem ať ſplácj plánj ſtarci.

Básnjk.

Nechám sňatku; hrdost gegj snesu,
Má ta nepřjzniwá krása wěděť,
Že gak možno gest mi na ni hleděť:
Že gsem giž blah, a že plugi w plesu.

Na Želku.

Stále pro mjlkowu ztrátu kwjljš,
Stále nařjkáš si na osud,
Po přeludu gediné gen chýljš;
Wygasnit hleď ten twůg temný trud.
Nezplamenj mrtwé wraucj wzdechy,
Gaké žitj gest tu bez útěchy?

Twůg choť sjdlj w blaženěgssjm bytu,
Nenj slyssen od něg ten twůg žel,
Pluge tamto w neyčistěgssjm switu,
Newnadj ho wjce swěta Lel.
Z swazků lásky gsi též propusstěna,
W předesslý staw zase postawena.

Láska gestiť ženám oblaženstwjm,
Bez nj wadnau, co bez moku kwět,
Nepohrdey blaha aučastenstwjm,
Wjš, že umj blažit gasný swět;
Ten ti gesstě podá mnohau radost,
W nadessenj poplyne ti mladost.

Přjroda wás wede býti chotj,
Mewěstau být, gaký blahý mžik!
Což pak ženstwu doba neljchotj,
Wychowáwat blahé lásky wznik?
Wést ge, kam ge swatý osud wolá:
Což pak w tobě ten cit neplápolá?

Nemysli si, že ti wynahradj
Blaho lásky ssťěbetawý pták,
Neb sad, hudba, a co giné wnadj;
Pozůstane srdce pusto čák.
Tyto arci na čas srdce kogj,
Wssak ge láska pauze nawždy zhogj.

Šlechetný muž o tebe se snažj,
Negbodněgssj ze wssech soků chot,
Giné družky po něm samy bažj,
On tě cenj za nebeský plod.
Kmitá se tu blaha nowá záře,
Wygasnj twé zatemnělé twáře.

Newěř, že gen wnadné opogenj
Lásky zbudit může gediný;
Wjš, co koná mužské pokolenj,
Wědauc, kde trud nenj powinný,
Chwátá giné děwě do náručj,
Uprchánj wěku ho tak učj.

Když nic neprospjwá domlauwánj,
Zmůže snad wjc geho supý hled,
Rozžne studené twé srdce k plánj,
Wždyť snad nenj necitliwý led;

Doba prchá, nedli na rozcestj,
Gen ta dráha wede k chrámu sstěstj.

Dj ta: „Byla gsem njm celá gatá,
Powrhugi sněnjm o sňatku,
Pamět na něg pozůstane swatá,
Zachowat chci lásky památku.
Gediný on podgal w srdci wážnost;
Wypudit geg z něho marná snažnost.

Spor citů.

(Při fortepianu.)

Zwuky! gewte různost citů,
Plaché dusse pohnutj,
Kam to, k želi čili k skytu
Chýlj žhawé nadchnutj?

W mysli cjtjm hrůzu, baury,
Přemjtánj prsa dme;
Zwjtězjli trudné spaury,
Čili osud ginam zwe?

Zdá se wanaut půwab plesů —
Gaký hrage myslj wznik?
Gsem tu blaha we okresu? —
Bylť to marné čáky skyt.

Wěšti, hudbo, nesauzwuky!
Hrůza dušši posedá,
Gimi wypudit hleď muky,
Myslj zaufanliwost hrá.

Čáky ležj rozdrcené,
Přjšstj gewj strastný bol,
O ty srdce zkormaucené,
Záhubu neb wzdory zwol.

Co to? Wichřjce a baura
Hučj? — Škaredj se swět!
Hudbau gest mi žiwlů spaura —
Gen wen! — Spásu nese změt.

Osud protiwný.

Mjlek srdce mé a druzky ranil,
Plápolá w nich tužby plný žár;
Nepřiwádj blaho, tropj swár.
Hymen káže, bych se lásky stranil,
Wyhrožuge záhubau a klatbau.
Běda, gest to ohromnau nám hradbau.

Bledne celá láskau děwa zbožná,
Co bez slunce lepá kwětina;
Snadby spasila nás cizina —
Nenj lásku uhasiti možná.
O proč giná panuge zde citnost,
Ana celau nassi drtj bytnost.

Rážj ſe nám w té tak bolné ſtraſti
Mnohé rady marných mudrochů;
Proč nezigem w ſpolku diwochů,
W té tak bez předſudků wolné wlaſti?
Máme láſku páčit, tak co ſſkůdce,
A s nj wálčit; cjtjm, zagdem w půtce.

Choť dj: „Odřekni ſe mne předc také,
Gako gá ſe tebe odřjkám;
Widjš, kterak ſlze ronjm — lkám —
Drž ſe pewně!“ — Laučenj to gaké —
Nemáme ſe tedy wjce widět!?
Kleſnaut neſmjm, muſelbych ſe ſtydět.

Laučenj.

W nemoci zlé Kwětka bolně kwjlj,
W náručj gi držel choť.
„Nenj w ſwětě dražſſjho nic nad žiwot,
Geſt tak kráſný — ſladký — pryč ſe chýlj.

Opuſtjm giž w malé době ſwitu,
Obkljčj mě ſtraſſná doby noc;
Modljm giž, nedaufagjc na pomoc —
Weta po wſſem, po miloſti citu.

Zagjt w mládj hrozně ſrdce bolj;
Pomni někdy na milenku ſwau,
Milowala tebe láſſkau ctnau;
Po ničemž giž ſkoro nezápolj.

Dychtjm gesstě swěta oko gasné
Spatřit, uzřjt winaucj se kwět,
Blahé žitj družek; mizj swět,
Maže se wsse z mysle, wssecko hasne.—"

Srdce gj w tom puklo. Celý trne
Gegj ztrátau podrcený druh;
Ljbá gi tak, gakby w nj dlel duch,
Mrákota se w geho oči hrne.

Zpět gi wolá, hogné slze noře,
Wede přenáramné kwjlenj:
""Bez tebe zde smutné bydlenj,
Wjm, že záhy zahubj mě hoře.""

Zpěwkyně.

Slýchám s plesem slawjkowy zwuky,
Též twé, Bělo, sličná Prahy dcero,
Které za dne, a když přigde ssero,
Gewjš w spolku hudby dle nauky.

Wjm, kam ty twé chýlj citné pjsně,
Též i co twé bolné srdce saužj,
Po čemž wnadné tussenj twé taužj,
Půwodem co gest twé sladké tjsně.

To, co budj slawjkowy hlásky,
Ty též děwu wedau k želu, pudy
Gsau to, čisté city, zanech study,
Gest to probuzenj prwnj lásky.

Tichne ſlawjk. Wywolenec drahý
Nepřeſtáwá láſku děwy wzýwat;
Děwa mlkne, přeſtáwá giž zpjwat,
Neb gi ſpogil s mjlkem ſwazek blahý.

Na Kwětku.

Geſſtě ſny tě, Kwětko, blažj zlaté,
Geſſtě geſt ti wolno u ſrdce,
Bawj tebe ſady rýwowaté,
Wnadj ſkwělé kwjtky welice;
Hraček gſi ſe giž giž nabažila,
O ſtupeň gſi w wěku poſtaupila.

Utěſſený duch twůg hochy táhne,
Šetře ſwéwolného rozmaru,
Záſtup gich rád u tebe gen wáhne,
Hledě čile tobě po twaru;
Po tobě plá wſſecek, w tobě žige,
Z necitných twých očj žel gen pige.

Poſawad tě wſſecko wůkol křege,
Poſawad tě blažj ducha klid,
Garý žiwot w prſau tebe hřege,
Zbudj než ſe nadáš láſky cit.
Ginak ge těm, kterým ono kauzlo
Do ſrdce giž newědomky zklauzlo.

Nepanuge w swětě stále Wesna,
Přigde leto, přigde podzimek,
Pak i zima; nechcešli by ze sna
Náge bauře probudila wěk,
Chcešli, by se blaze ti wždy snjlo,
Wywol wůdce ctného, prodlj mjlo.

Přjčina zpěwu o lásce.

Káráš básnjky, že gegich zpěw
Znj gen stále o samičké lásce,
Wychwaluge stále wnadu děw,
Wracj k milosti se po obcházce;
Kterak zapřjt přirozené pudy,
Které legj w srdce sladké trudy?

Hlásá lásku slawjkůw též zwuk,
Wygewit chtě hlasem wnitřnj wřenj;
Opakuge wždy, co pud mu wnuk,
Předc ho poslaucháme w opogenj.
Stegné hlasy, stále stegné city,
Negsme nikdy geho tauhau syti.

Lásku gewj tento žitj mjik,
Wsse, co stwořeno gest wesskerenstwo,
Nj gen nalezáme swěta wznik:
Tu nám předstawuge wnadné ženstwo,
Nechybugj zpěwci, když se snažj
Značit, w čem se wesmjr wěčně blažj.

Oslepený slawjk.

Podgjmá mě hořký żel,
Srdce se mně rozpuknaut chce bolem,
Nechť se obracugi, kam chci, kolem,
Zřjm tmu; swit se mi pryč děl.

Wřelý cite! bytnost swleč,
Pryč gest tworům udělená wolnost,
Nelze pustiti se za okolnost;
Swětem určili mi kleč.

Odgali mi skwělý zrak
Barbarowé, drawci, ukrutnjci!
Nemám spatřit wjce swětla swjci,
Nepronikne očj mrak.

Winnen, że gsem citně pěl,
Że gsem se k wám chýlil we saucitu,
Proto wrażdili gste skwělost switu;
Wás gsem se wżdy hrozit měl.

Arci pěgi, wssak ne wám,
Nutj mě tu k tomu hoře tjseň
Ku kwjlenj, nenj wnadná pjseň,
Po drużce swé genom lkám.

Radost působj wám zpěw
Zmrzačného? Kterak pak wás wnadj?
Křiwdu trpjm, máte citnost hadj,
Że wám neustydne krew!

Bol mě w zpěwu usmrtj!
Slyšte, co wám můg zpěw w želu wěštj:
Ty, co radugj se ze neštěstj —
Ty též osud podrtj.

Bauře lásky.

Šjřila swůg temný záwog noc,
Ohromnost též gewj šerých stjnů,
Mračna baurj, nesau zhaubu w kljnu:
Gaká tebe pudj, Těchko, moc?
Opustiti domow ochranný?
Tak gen kráčj chodec wyhnaný.

Spěchagjcj noha na wáš chlum
Chýlj w tomto pozdnjm, hrozném času;
Gest to doba strašidel a děsů!
Neděsj tě strašné baury šum?
Wždyť gest prázdný, nemáš chotě tam,
Wybjdá tě prudkost lásky, klam!

Mluwj k sobě: „Nechci žjti dél.
Néwěrnjče, kde gsau sliby swaté?
Podrceny gsau mé hrady zlaté;
Kwět mi w mládj wadne, an se skwěl!
W žiwotě gsem prošla hrozných stezk,
W temno se tu změnil, děgjw se lesk.

Gaké wětšj blaho má ten swět
Mimo swaté moci lásky wraucj?
Gaký bol to tam, kde čáka mraucj

Drtj manj wsseho blaha kwět?!
Nelze žjti prázdna naděge,
Snad mně zagitj gen prospěge.“

Bauře tichla: slawjk želně pěl;
Poslauchala geho tkliwé zwuky,
Tissily se gegj při tom muky,
Gegj smutek kolotawě chwěl;
Unawená padla do spanj —
Střežte duchowé gi ochrannj!

Procitla pak, widj gitřnj swit;
Zem i nebe co ohniwé moře
Wlnj se tu; widj w každém twoře
Nowý žiwot, wynikawý cit;
Widj plesat wnadnost lesů, luk,
Wniká kránj slawjkůw gj zwuk.

Gasnil se duch gegj: wnadný trud
Zrcadlil se w gegjm obličegi,
W řáse krásné; taužjc po naděgi
Co dennice kráčj, mnj zřjt blud —
Přicházj sem gegj milenec
Wyděssený, gako střesstěnec.

Wece k němu: „Gdeš sem, nowý klam
Kaut zas, necitelný newěrnjče!
Mé sem zablauzenj se tě týče.
Gel si s djwkau, nezgewils mi kam;
Bez rozlaučenj gsi s ginau dlel;
Zdaliž o upřjmnau něgak bděl?“

Dj on: „Pozůstáwá w tom gen blud;
Děwa byla kněžny wyslankyně,
Zdržela mě mocná ochrankyně
Přes čas. Nestěžug si na osud.
Powýssen gsem; žjt chci w umělstwj,
W brzku oblažj nás manželstwj.“

Prohnal twáře radosti gj blesk;
Teprw cjtj, gak se w gitru plesá,
Děwa do náruči swému klesá.
Zmizel na wždy srdce trud a stesk;
Slawj dchnutj swaté přjrody,
Druh tu žehná druže nehody.

Oswjcená přjtelkyně.

Šťastný, koho osud obdařj
Citnau, nerozdjlnau přjtelkynj,
Gaké gest to nebes dobrodinj?
Důwěry ta nikdy nezmařj.

Běla umělectwj, co ty, ctj;
Zbawila se gi záhy mysl pustá,
Poslauchawá, co twá gewj usta,
Plesá, když zas nowé wzhledy zwj.

Gestiť twého ducha přjbuzná,
W podstatnosti smeyssly s tebau stegně,
Neblažj gi běhy obyčegné,
Po wysosti ducha pátrat zná.

W tobě ona zřj swůg ideál,
Newssjmá si, že ti hlawa lisj;
Na twých ustech naděssená wisj,
Wyšssjm duchem wždy si se gj zdál.

Zigete tak w sstastném saužwuku,
Plápolně twé srdce pro ni tluče,
Blažjš se, gi prawdu, krásu uče,
Přigjmá tu přjmau nauku.

A když wracuge se podletj,
Chodjwáte wraucně na procházky,
Poslaucháte citné sedmihlásky,
City wasse wzhůru zaletj.

Nespoguge wás sic manželstwj,
Saucitnost wás ale k sobě táhne,
Geden po druhém wždy wraucně práhne;
Pewné nad lásku gest přátelstwj.

Přegete si w wnadném audolj,
Někdy wedle sebe odpočjwat,
Tam, kde slysset dawy ptactwa zpjwat;
Toto sněnj mysli chlácholj.

Na nespokogeného wzdělance.

Srdce twé gest celé podrcené,
Neblažj ho žádný plesu blesk;
Což pak nezná doby utěssené?
Což zde nenj k blahu wnadných stezk?

A když tobě wyskytne se která,
Z mysli se ti brzo odklidj,
Obtáhne tě rmutem mysl ssera —
Kdo twé učenosti záwidj?

Prawjš, že swět tento pro tě nenj,
Že gest dobro z něho wywáznaut,
Že zde gedno druhé ničj, plenj,
Že ti nelze klidu dosáhnaut?

Co zde žádáš, to gsau nemožnosti,
Zanech genom přepiatých twých wid!
Hleď, co w hmotném swětě k spokognosti
Wede welmi blažjcj se lid.

Zhljd' gsem děwu, ana w kwětech spala,
Bledau, ale sličnau welice;
Zbudila se, oči na mne piala;
Gaký blesk wgel nebe do srdce!

Zmizelo hned mudrowánj tmawé,
Mysl gasnila se, prchal trud,
Wedli mě ty oči pronikawé,
Plassjce tmu srdce, ducha blud.

Zwol ſi choť ctnau, plnau žiwobytj,
Ráda na krku ta záwiſſj;
Pleſat budau djtky z blaha žitj,
Sarý budeš, až leb oliſſj.

W ſſťaſtném ſpolku tom ſe zapomene
Na zbytečné ſwěta pátránj;
Blahá doba po blahé ſe žene,
Až naſtane ginam přiſtánj.

Swéwolné děwče.

Wſſecko mě tak těſſj, co ho znám,
Co pak ſe ſwět w kráſu wětſſj změnil?
Wážj ſi mne, čaſto chýlj k nám,
Zdá ſe, gakby nad giné mě cenil.
Zwěděť muſjm, ſtálau ctj=li miloſt,
Proweſt muſj hru s njm potměſſiloſt.

Muže pokauſſet ſnad neſſkodj,
Giſtě toho wſſickni zaſluhugj,
Neb nám oddanoſtj lahodj,
Předc náš pewně, co my, nemilugj.
Přitom ubljžit ſe tjm mu nechce,
Chci gen dotknaut ſe ho welelehce.

Přeſtogj=li zkauſſku, toť můg ſen
Mého přánj we prawdu ſe změnj;
Počne ſwjtit blahoty mně den,
Žiwot poplyne mi we nadſſenj.
Ztratjm=li ho, nebude mne hoden,
Bylby někdy ginau láſſkau boden.

Láska platonická.

Hle, gak ti dwa platonicky plagj,
Gako duchowé tak w čistotě;
Pauhý pohled blahem pokládagj,
Štěstjm, žjti w wraucné gednotě.
Ruku w ruce držjc probjhagj
Háge, kochagj se w samotě,
Nebe giného si nežádagj,
Nežli umřjt w této blahotě.

Wssak giž ljbagj se z upřjmnosti —
Bděte! na rtech býwá Amor skryt!
Nepřjtel gest wěčný newinnosti,
Odegjmá swatý srdcj klid;
Budj dřjmagjcj tělesnosti,
Kauzlj wássně, wnadný cit;
Negisté gsau hágů samotnosti,
Kde giž w srdcjch zwolil Lel swůg byt.

Déssť.

Djwko! honem, honem z baudy!
Hle, gak w lesjch prssj;
Giž se walegj sem praudy,
Hle, giž zde též srssj.
Zaobal se, přeg mi mjstka,
Sic mjt nebudeš ni Skřjstka.

Poslyš, gak to z hlaubj hřjmá,
Gak se to sem bljžj;
Celého mě zima gjmá,
Obloha se křjžj!

Děwče mé se celé třese,
Nebog se nic! „Modleme se!“

We skalinách zněgj zwony.
Uděřenj haucá!
„Ostaň! žjme bez auhony,
Slyš, gak nebe braucá;
K bázni božj zněgj zwuky,
Sižgiž rozhánj se hluky.“

Rád gsem, že gsem w strachu tebe
W hrůzonosném těšil,
Sasnj se nám gižgiž nebe,
Ni gsem myslj hřešil.
Powěz, kdy mám přigjt zase? —
„Přigď gen we baučliwém čase.“

Na Těchnu.

Žil gsem s celým swětem w mjru,
A předc odgat gest mi klid;
Dal gsem djwčjm slibům wjru,
Probudila w srdci cit.
W něm se děla rewoluce,
Házj sebau přewelice.

U mne's lásku probudila,
Newjš, co s nj počjt máš?
Ráda bys gi zapudila,
Si co ducha zakljnáš.
Láska nedá sebau hráti,
Srdce nepřestáwá pláti.

Gednáš nynj co necitná,
Slib ti wywáz z paměti;
Wássen má gest neodbytná,
Neustane sopěti.
Mám snad předewzjt s nj boge?
Rádbych žil předc u pokoge.

Dost gsem zakusil s nj strasti,
Dost gsem se giž naslzel,
Chtěl gsem wywáznaut z té pasti,
Modlil gsem se, ba i klel.
Neplatný wždy ostal konec,
Byl gsem marný lásky honec.

Gakau mám s nj půtku wésti,
Gaká proti nj gest zbraň?
Nezbýwá než nesnáz nesti,
Milugi tě, ač gsi saň;
Ljbj se twá litá žiwost,
Wnadj mně i čilá diwost.

Když mám wálčit, tedy s soky
Chci wést neuhasný bog,
Widěti máš krwe toky,
Neustanu nosit zbrog,
Dokud nesrazjm gim rohu,
Dokud i ge nepřemohu.

Nepotýkám pro přeludy,
Nacházjm zde wýtečnost:
Krása twoge negsau bludy,
Uwidiš mau statečnost.
Uspoř wálek, mluw zas znowa,
Že chceš splnit swého slowa.

Wolenj ženicha.

Mám tré mileneů: ti láskau ke mně
Hořj, welice mě ctj.
Geden chodě bledý cjtj gemně,
Gak mě spatřj, hned se rdj,
Wzdychá, málo mluwj, slze ronj;
Wjm, že srdéčko swé ke mně klonj.

Druhý ssjle kuge na mne zpěwy,
Prudkau' wássnj po mně plá,
Nad wssecky mě wychwaluge děwy.
Třetj darmi gjt mě dbá,
Které zawrhugjc nepřigjmám,
Nad zlato si wolnosti swé wssjmám.

Poznala gsem, kterak wážnost blažj,
Chtěla bych tak wěčně čnjt,
Mysl po uctě gen nynj bažj,
Když tak možno wěčně žjt!
Stawu manželského se předc bogjm,
Předzwjdám, že před njm neobstogjm.

Komu z nich mám podati swau ruku?
Kdo gest nestálegssj z nich?
Snad ten, co tak gewj tichau muku?
Zawrhugi prudkost, pych;
On mě o uctu snad nepřipravj,
Počestný gest: Ať se slzj zbawj.

Chladná láska.

Srdce twé gest roznjceno plánjm,
Gewj twé to zraky plamené;
Wyčjtáš mi, že se lásce bránjm,
Že ge srdce mé tak studené.

Prawjš, že tě wssecek nemilugi,
Sic žeby mě podgal stegný žár.
Poslyš, co ti znowa přislibugi,
Aby přestal mezi námi swár.

Milugi tě, tak co swaté Muzy,
Wěčně chci wáš powýssené ctjt,
W ztrátě některé bych zkusil hrůzy,
Neb si přegi wěčně s wámi žjt.

Skrowněgssj gest rozdělený pramen,
Autlegssj též gemné lásky pud;
Žádáš, by ti patřil wssecek plamen,
A mně patřil pauze po nich trud.

Ať tě přjzeň také k Umkám pohne,
Přemilostně wnadj gegich wzhled,
Tak bys rozdělila plápol ohně,
Nezdál by se můg žár tobě led.

Nech mi w prsau onen w srdce wrytý
Blahonosný, čistý, swatý pud,
Bez něg cenu ztratj to mé žitj,
Bez něg bych zřel w swětě samý rmut.

Přečkáwá se každé. prudké plánj,
Přesitj se, geg se nabažj'
Tauha po něm, mjrné objránj
W spolku Umek žiwot oblažj.

Láska manželská.

Srdečná gest láska ženy,
Gak gen gednau miluge;
Wažme si té skwostné ceny,
Nebe nám zde čaruge.

Blahy, kdo s takau průwodkynj
Žige; dělj bol i slast;
Pro něg oběti ta činj,
Odwrátj i mnohau strast.

Ať gsme wšsak té lásky hodni,
Gest to wolná oddanost;
Sice budem sobě šskodni:
Běda, kdo ge této sprost!

Od twé lásky žiwot nowý
Čjtám; kladu swornosti
Za obět geg, ustanowj
Pewnau dráhu blahosti.

---

*

Prozřetelná milownice.

Nazýwáš mě w trudu ukrutnicj,
Že ti nechci určit k sňatku čas;
Proto w skalách gewjš želný hlas.
U tebe gsem chladnau milownicj,
Že tak pauhé odklady ti gewjm;
Čekáš, brzo-li z nich něco slewjm.

Wjš, že nenj gesstě k sňatku doba?
Dj se: že wjc wězj blahosti
W čáce, nežli w gisté milosti;
Pochybnost tam wnadj wábně oba.
Zigme tedy gesstě romanticky;
Na umluwu gest dost času wždycky.

Wzkřjsit chci twé mysli zase zpružnost,
Gak tak klesla, celá ustálá,
Ani z nj wznik wzhůru nepálá,
Nabýt potřeba gest ducha mužnost,
Popauzet tě musjm, nesmjm hasit,
Chcili tu twau trudnau mysl spasit.

Gak nabudeš wzniku, určjm lhůtu,
Strážcem chci být twého žiwota,
Chwjt se musj potom gistota.
Wytrhni se z malátného rmutu,
Z čáky se pak ryzé zlato prýsstj:
Důwěřugme, oblažj nás přjsstj.

Rozwážliwá djwka.

„Ten gest gistě k politowánj,
Kdo buď ztratil wyšssj důwěru,
Aneb komu nedala se k poznánj;
Zaufá, at to nemá třeba w záměru!
Nedrzj nic na slíčnosti dusse,
Nezná wysosti tenk člowěčenstwa,
Newážj si oddanosti ženstwa;
Sljbj wěrnost, gi wssak brzo russe,
Pytwář gest gen, nožem nagde žilny,
Nagde mozek, srdce — ne wssak žiwobytj.
Láska gest mu pauze plápol wilný,
Neswěřjm mu blaho swého žitj,
Nebo nezná geho ceny prawé,
Ani pro ctnost nadessenj žhawé.“

Wědectwj a náboženstwj.

Wědectwj a náboženstwj hádky tuhé
Wedly, snižugjce gedno druhé,
Wywyssugjce gen samo sebe.
Přissel Genius k nim s hůry nebe,
Prawj: „Nač se spoléhat chceš wědectwj?
Gaké prwky wznikù gsau aš známy tobě?
Na důkazy klamné wedeš swědectwj,
Ginak wypadagj samy w sobě.
Co wjš o prostranstwj času stwořenj?
Powěz, gak se w tobě stáwá wolenj?
Gestli člowěk dokončuge tworstwo,
Aneb nad něg strmj duchů dworstwo?
Wjš-li, co kdy bylo, co kdy bude?
Uměnj twé gest gen welmi chudé! —

A ty wjro! newěřjcj důkazů
Na tobě chce. Rozumu gsi pauze plod,
Wy zde gednotliwé w úkazu
W hnusném swětě nepřigdete whod:
Tworce wáš dal lidstwu pro blaženj,
Aučinkugete gen w sgednocenj!"
To dwé ukogilo se tak w wjru;
Nacházjme w spolku wědectwj a wjru.

Lel newjtězný.

Amor z wjce očj střjlj po tobě,
Chtě tě opogiti slastj gedu;
Mnj, že wsse mu wězj w porobě,
Zná i giskry laudit ze kry ledu.

Gen mu bylo posud nemožné
Podrobit twé srdce; co tě chránj?
„Pewná mysl, city nábožné
Měnj w nebeský ples Lela plánj."

Ženstwo.

Ženské pohlawj gest nábožné.
Prawj se, že přjsstj tussj citem;
A co mužům bylo nemožné
Dotud wypátrati umu switem,
To mu wnuká wnitřnj wěsstby citnost;
A tak ctj též wěčnau mjru bytnost.
Okrasau gest ženě tato důwěra:
Bez nj bylaby gen pauhá přjssera.

Powěst ženská.

Znáš sklo, gaká spogena s njm křehkost?
Malá přjhoda geg podrtj.
Znáš kwět stromů? Nerowná wětrů lehkost
Setřese ho, gak s njm zawrtj.

Znáš i kwětu barwy? Gaká skwělost!
Pohltj gi s hůry paprssek.
Oslawu znáš? Wywedla gi smělost,
Zatemnj gi záwistnjků wztek.

Tak i lehce powěst ženská hyne,
Když se gj tkne zlosyn utrhač:
Gegj činy negsau w ničemž winné.
Děwo, co ge začjt? Bol swůg tlač!

Gak se wyhnaut lstnému zákeřnjku?
Kterak pokradnému paliči?
Kletba wěčná budiž bezbožnjku,
Blaženého swěta lupiči!

Wolnost a láska.

Což gest láska? gest snad pauhý pud?
Čili wězj we swobodné snáze?
Gest snad wnadně opogjcj blud?
Má se pro něg wolnost ztratit w dráze?
Bez které gest auzko w swětě wssudy,
Bez nj newj se kam dáti, kudy.

Znám gest magnet, geho skwělá moc,
    Kterak ocel musj se k nj chýlit.
Wj se, kterak skwělý kralomoc,
    Bludice též druhé musj pjlit
Kolem slunce, konat garé kruhy,
Gakby byly pauze pro obsluhy.

Sličná Sláwko! twá moc takowá
    Wjtězně též na mne aučinkuge;
Marně moge mysl bláhowá
    Wolnost zachowati usiluge.
Mizj swoboda, kde wládne nutnost,
Ztráta kterékoli plodj smutnost.

Widjm na tisjce sličných děw;
    Žádná, co ty, na mne nepůsobj;
Chodjm s nimi, nepraudj mi krew,
    Mocnost twá se kauzlům nápodobj.
Cjtjm, že w tom wězj neomama;
Proč mi wolnost gjmáš pauze sama?

Ztráta gegj obromný gest běh,
    Láska býwá přjštjch nehod setbau,
Blažjwá nás mnohdy gegj dech,
    Mnohým býwá nenadálau kletbau;
Ta znj: „Po swobodě nebaž tauhau,
Budeš wěčně milenky swé slauhau.“

Wolnost gest co slunce paprsky,
    Ono žiwost barew powyšuge,
Nutnost plodj w mysli roztržky,
    Tato blaho w tesknost proměňuge;
Láska ta gest garo swými kwěty,
Twořj milencům swým nowé swěty.

Což se nedá mezi nimi most
Postawiti, gedno s druhým spogit;
Nebo obé obzláštnj má ctnost,
Že zná samogedno lidstwo kogit.
Což má stále gedno druhé dusit,
Sgednocenj obau chci přede zkusit.

Hognost newěst.

Prawda! gest dost djwek na wýběr,
Gako sličných kwjtků na zahradě,
Z gara skwjcjch w nádheře a wnadě,
Wábně lákagjcjch: „Trhey, ber!“
Tyto pýčj slunci kalichy,
Ony krásau wnadj ženichy.

Widěti gest djwek koliko,
Hodněgšjch přede potřeba gest hledat,
Nehodlagj, gak se pjšká, sedat,
Láska přemůže ty toliko.
Cjtj dobře, že gsau krásami,
A tak nedagj nic na mamy.

Djwka hlaub než Mjlek nahljžj,
Netřeba gj čekat na přjhodu,
Co se hledá, w polowici chodu
Setkáwá se: tak se přibljžj
Tagenliwé lásky zgewenj,
Docházj tak swého určenj.

**

Těžko ženám žjti bez láſky,
Bez nj žiwot nemá žádné ceny,
Blahé gſau gim tyto ſrdce změny,
Sňatky gſau gim k ſſtěſtj přecházky.
Když gim přicházj tak powděčně,
Milugj ſwé chotě ſrdečně.

Bez láſky muž ſſťaſtně může žjt;
Přjroda mu w ſwětě za powinnoſt
Wykázala neuſtálau činnoſt.
Cjtj blaho, nad giné nj čnjt;
Miloſt mu w nj čaſem překážj,
A tak nad wſſe ſi gj newážj.

Kterak wſſak žjt, prázden přátelſtwa,
Chladně, necitně a přelhoſťegně;
Děwy zřj tak na nás čaroděgně,
Upadnem w moc gegich kauzelſtwa.
Nemůžem ſe gim doſt nadiwit —
Kterak ſličnoſti ſe protiwit?

Odhodlaný milownjk.

Tenkrát matko wyplnjm twé rady,
Kwětawy ſe ſnažně wyſtřjhám;
Kauzlily mě ſice gegj wnady,
Neyſličněgſſj geſt z děw, co gich znám.
Mnjl gſem, že být nelze bez nj blahým,
Nebem že geſt, žjt s tjm plodem drahým.

Sessel gsem se s Dobroslawau manj,
Nepatrný zdál se gegj wzhled,
Brzo shledal gsem, gak wnada ranj,
Krásné dusse giný gewj swět.
Podgala mě uctau zachowalost,
Nehrozj tu žádná přjsstj žalost.

Wjckrát gsem gi přepad w domácnosti,
Gewila wždy plnau aučinnost,
Gegj duch plaul w tiché spokognosti,
Kauzlila mě wábná newinnost.
Gednau nesla do zahrady otce,
Stareček chtěl hleděti na owoce.

Matka onné gesstě leckdys heyřj,
Žila romanticky do wětru,
Dcerusska se dle nj málo peyřj,
Opustjm gi, ač i po nj wru:
Dcerky po matkách se rády dařj,
Obě čas swůg rády w spolkách mařj.

Nademnau ať moc má tato krása,
Ať gest kauzedlný gegj wab:
Rozum káže, že to gest gen řása,
Wyhnu se gj, nebudu wjc slab,
Na wždycky se od nj pewně trhnu,
W ochranu se ctnostné djwky wrhnu.

Rada ženichowi.

Mjnjš wolit ſedmnáctileté
Děwče za chot, ano ſotwa kwete;
Mnoho čaſu ugde, nežli wnady
Gegj dogdau ctného wywinutj;
Žádáš paupě, w něm dlj čaſto wady,
We dozralých giſté wyhljdnutj!
Zřj ſe ſkwěloſt těleſná i duſſewnj,
Wolenj to blahobytně upewnj.
Připuſt dozralegſſjm ſluſſnoſt, přednoſt,
Ač ſnad tebe wábj řáſy zhlednoſt;
Kdo ti bude za dětſké ſtát podařenj,
Wždyť ſe wjce broſkew než kwět cenj.

Báſnictwj mlčenj.

U báſnjků pozůſtáwá zwyk,
Že ſe chlubj ſwými milenkami,
Wychwalugj gegich ſličnoſt, wznik,
Záměr zpěwu kazj ſi tak ſami;
Přechwalowánjm gen ſoky budj,
Při ztrátě ſe nad newěrau trudj.

Blahotka má mezi ſkalami
Sjdlj; geſt gen fialinka planá,
Nenj perlau mezi děwami,
Doſti na tom, že geſt milowaná.
Wnadj předce gako máček wlčj —
Doſt giž — báſnjk w nadeſſenj mlčj.

Wěsstěnj.

Dala gsem si cizé wěsstce hádat,
Dostanu-li se předc někdy zaň,
Nechtěla gsem se wjc s láskau bádat;
Ukázat gsem musila gj dlaň.
Djwala se bystře na wsse čáry,
Řekla: „Přeosudné gsau to čmáry!

Koho miluges, to sen gest marný,
Tento před twau láskau utjká,
Saužený gest tobě ginoch sswárný,
Ten rád w bitwě statně potýká.
Onť giž mnoho nepřátel tam pobil,
Ostony i plenu sobě dobyl.“

Po wěsstěnj se mně o něm zdálo,
Šetřjwal giž si mne gako hoch,
Tenkrát wssjmala gsem si ho málo,
Byl rwáč, wssecky druhé žáky zmoh!
Přissel z boge ke mně na zahradu,
Mluwil o lásce a o pokladu.

Cikánka ať přigde pro odměnu,
Dala gsem gj tenkrát skrownau daň;
Zdaž gsem znala gesstě wěsstby cenu,
Kdoby myslil, že zná čjsti dlaň!
Předesslému mjlku se zle wede,
Wěsstěnj twé mně teď blaho přede.

Čekánj na ženicha.

Wyšla giž giž zornj záře,
W okno hledj paprsky,
Mjlek chwátá přes wrsky,
Gaká radost geho twáře
Spatřit, gsautě plné wnady,
Hupky musjm do ohrady.

Má nest wůli k zasnaubenj,
Mnoho překážek giž zmoh,
Žiwotem gest mi ten hoch;
On mě nad giné wjc cenj.
Zagisté mě neopustj!
Co to tamto w křowj šustj?

Wjtr gest to. — Něco šumj? —
Gest to křišťálowý tok!
Zdál se to být geho krok;
On mě překwapowat umj.
Nowý hlahol něco šeptá!
Tesknost se ni na to neptá.

Což-li wůli nepřinese?
Ginau-li si wyhledá?
Ach, mně srdce usedá;
Žit bych chtěla w trudu w lese,
Gemu wěrná do úmrtj;
Myšlénka ta mysl drtj.

Přicházj giž! — něco nese!
Pozdwihuge wzhůru list!
Snad giž osud náš gest gist.
Wůle-li to, zagdu w plese.
Pospěš sem gen do náručj,
Oči twé mně radost ručj!

Djwka nemocná.

Lékař, co k nám chodj, nazýwá
Pauhau nemocj mau lásku prawau;
Snad sám třesstj, wždyk se cjtjm zdrawau,
Swatému se citu wysmjwá.
Starec necitný gest nečlowěk,
Proti lásce předpisuge lék.

Gest to pauze prwnj milosti
W prsau kauzedlné probuzenj —
Proniká mě celau opogenj,
Zigi wssecka w nowé citnosti;
Wemte mi gi, gistě mrtwá budu,
Nechci žjti bez tohoto pudu.

Wasse rada se mně nehodj;
Bez něg wssecka radost mně tu hyne!
Nenj možná milowati giné!
On w mém srdci wssecek wéwodj.
Po něm cjtjm stálé tauženj,
Na něg myslit plodj nadssenj.

Wy se témuž citu rauháte:
Básnjci ho nadewšecko slawj,
S njm se mnohý na čas žitj bawj.
Což pak téhož pudu neznáte?
W nich mě wnadil tento blaha zdrog,
Gaký pro něg podniknut byl bog.

Waše twrdost srdce podrtj;
Při nj se ni mysl neokřege.
Což mně platen žiwot bez naděge?
Mne předc plápol posléz usmrtj.
Nechci užjwati kořenj;
Zdráwa budu — přegte spatřenj.

Průwodnice.

Posadil mě osud na hladinu;
Bez ochrany, bez wůdce zde stogjm:
Zřjm zde praudy, tamto rozsedlinu,
Co mám počjt? Cel se nepokogjm.
Gest mně dána k plutj swoboda,
Hledat Štěstěny byt též mi wolno;
Rozum temný, slepá náhoda
Wladařj gen — kterak srdci bolno!

Zpozdjm-li se, zanesau mě toky,
Uwrhnau mě přjmo do peřege;
Odtamtud pak nepomohau skoky,
Tmj se wůkol, wichr huče wěge.
Kdy předc gednau nagdu konec cest?
Kdy se počne mi předc něgak switat?
Nenj na hladině žádný zwěst?
Co to? počjná se něco kmitat.

Gaký swit to? Gsau to snad gen páry?
Snad zřjm prawau průwodicj hwězdu?
Rozswitá se: tihnau mysli swáry.
Snad zde konec sjdlj wsseho gezdu?
Zřjm zas swatau utěssenau wlast,
Widjm klid nesaucj holubici;
Přemohu giž osudowu strast,
Nassew weleduſſnau průwodnici.

Krása ohromná.

Widjš děwu? skwělost obličege?
W něm se značj tagno ohromné,
Na něm wýsost, nelibost též chwěge,
Těsno trudné děsj přjtomné.
Gsau tu plamen žhaucj, ducha wlohy
Skryté, newssednj též wynikawost;
Ale proti lidstwu nelaskawost,
Kam ta mjřj činnost, kam ty slohy?
Kam ta diwost, kam to patřj kwjtj?
Ukaž řjdký! každý se ho sstjtj;
Gewj w ljcjch nebe, w prsau peklo,
Gesstě pro ni srdce neodměklo.
Co tak krása wnadj, k lásce snássj,
To trud tagný, to zásst k swětu plassj,
Nesskastná gest, které nadán wyšssj duch;
Kde se shledá pro ni čnjcj druh?

Wy ſe témuž citu rauháte:
Báſnjci ho nadewſſecko ſlawj,
S njm ſe mnohý na čas žitj ba[illegible] o!
Což pak téhož pudu neznáte? [illegible] o,
W nich mě wnadil tento bl[illegible] ar;
Gaký pro něg podniknut k[illegible] lnicj —
[illegible] u w zmar.

Waſſe twrdoſt ſrdce podrt[illegible]
Při nj ſe ni myſl ne[illegible]
Což mně platen ži[illegible] prázden podezřenj,
Mne předc plápol p[illegible] celý pohřjženy,
Nechci užjwati [illegible] nebo čjhadla:
Zdráwa budu [illegible] ſwé kráſe ſe mi zgewj
[illegible] krépic, pohled wnadný, děwj.
[illegible] co mi ſrdce ukradla.

Po[illegible] patřj wſſe mé pomýſſlenj;
[illegible] pomjnám ſi na nj při modlenj,
Před ſwau láſkau w leſy utjkám;
Tam mě ſtjhá, tam mě náſleduge,
Ohlas tam můg nářek opakuge;
Zřjm, že marně s kauzly potýkám.

Bráněnjm wjc roſte to mé plánj,
Rmautj mě wſſe gegj wyhybánj;
Mjſto ſpolucitu drzý wzdor,
Gak gi minaut? geſtiť neykráſněgſſj,
Nenj nad nj žádné miloſtněgſſj;
Po nj ſe ach shánj celý sbor.

Po nj cjtjm neuſtálé hoře,
Slzj wycedil gſem ſkoro moře;

Kmitám se tu w swětě gako stjn;
Obtjžná gest přetrudná má bytost,
Nademnau lid gewj přjmau ljtost,
obět gsem lásky od něg gmjn.

užjm, dychtjm, stále ssjljm,
ez oddechu we dne w noci kwjljm;
ij mě lid, kterak stále lkám;
noci když spj každé zwjře, ptáče,
Budjwám ge w lese zdrogem pláče;
Mezi nimi samoten gá sstkám.

Wyznat se pak musjm také nynj,
Že gsem tři dni wězel schowán w skřjni,
Chtěge skončit žiwota tam dar;
Tam gsem k sobě stále láskau hučel,
Zaslech' mě tam přjtel, když gsem kňučel,
Wywed mě wen, bych nepřissel w zmar.

Když gsem mlušce to wyprawowal,
Smjch nj ostrý celau pohybowal;
Poznal gsem tak, že gest litice —
Nenagde se nikde od Šumawy
Až kde Krkonosse pnau swé hlawy —
W celých Čechách stegné dračice.

Co se gesstě při nj wjce bogjm,
Že snad w nebi před nj neobstogjm,
Že i tam mě bude sužowat:
Uzney tedy přeslowútný saudce,
Aby ona, slıčnostj se pnauce,
Přestala giž gednau čarowat.“

Žaloba.

Hynko řečj: „Weleslawné práwo!
Cjtjm, že mi nenj hrubě zdráwo,
Wězjm přjmo pod mocnostj čar;
Kwětka gest tau krutau kauzelnicj —
Zdála se být mjru holubicj,
Gestli nepomůžeš, přigdu w zmar.

Šel gsem cestau, prázden podezřenj,
We myšlénkách celý pohřjžený,
Nečiw nižádného čjhadla:
A hle we swé kráse se mi zgewj
Kauzlo tropjc, pohled wnadný, děwj.
Ta gest, co mi srdce ukradla.

Gj teď patřj wšse mé pomýšslenj;
Zpomjnám si na ni při modlenj,
Před swau láskau w lesy utjkám;
Tam mě stjhá, tam mě následuge,
Ohlas tam můg nářek opakuge;
Zřjm, že marně s kauzly potýkám.

Bráněnjm wjc roste to mé plánj,
Rmautj mě wšse gegj wyhybánj;
Mjsto spolucitu držý wzdor,
Gak gi minaut? gestiť neykrásněgšsj,
Nenj nad nj žádné milostněgšsj;
Po nj se ach shánj celý sbor.

Po nj cjtjm neustálé hoře,
Slzj wycedil gsem skoro moře;

Kmitám se tu w swětě gako stjn;
Obtjžná gest přetrudná má bytost,
Nademnau lid gewj přjmau ljtost,
Za obět gsem lásky od něg gmjn.

Po nj taužjm, dychtjm, stále sspljm,
Po nj bez oddechu we dne w noci kwjljm;
Slyssj mě lid, kterak stále lkám;
W noci když spj každé zwjře, ptáče,
Budjwám ge w lese zdrogem pláče;
Mezi nimi samoten gá sstkám.

Wyznat se pak musjm také nynj,
Že gsem tři dni wězel schowán w skřjni,
Chtěge skončit žiwota tam dar;
Tam gsem k sobě stále láskau hučel,
Zaslech' mě tam přjtel, když gsem kňučel,
Wywed mě wen, bych nepřissel w zmar.

Když gsem mlušce to wyprawowal,
Smjch nj ostrý celau pohybowal;
Poznal gsem tak, že gest litice —
Nenagde se nikde od Šumawy
Až kde Krkonosse pnau swé hlawy —
W celých Čechách stegné dračice.

Co se gesstě při nj wjce bogjm,
Že snad w nebi před nj neobstogjm,
Že i tam mě bude sužowat:
Uzney tedy přeslowútný saudce,
Aby ona, sličnostj se pnauce,
Přestala giž gednau čarowat."

Žaloba.

Hynko řečj: „Weleslawné práwo!
Cjtjm, že mi nenj hrubě zdráwo,
Wězjm přjmo pod mocnostj čar;
Kwětka gest tau krutau kauzelnicj —
Zdála se být mjru holubicj,
Gestli nepomůžeš, přigdu w zmar.

Šel gsem cestau, prázden podezřenj,
We myšlénkách celý pohřjženy,
Nečiw nižádného čjhadla:
A hle we swé kráse se mi zgewj
Kauzlo tropjc, pohled wnadný, děwj.
Ta gest, co mi srdce ukradla.

Gj teď patřj wsse mé pomyšlenj;
Zpomjnám si na ni při modlenj,
Před swau láskau w lesy utjkám;
Tam mě stjhá, tam mě následuge,
Ohlas tam můg nářek opakuge;
Zřjm, že marně s kauzly potýkám.

Bráněnjm wjc roste to mé plánj,
Rmautj mě wsse gegj wyhybánj;
Mjsto spolucitu drzý wzdor,
Gak gi minaut? gestiť neykrásněgssj,
Nenj nad nj žádné milostněgssj;
Po nj se ach shánj celý sbor.

Po nj cjtjm neustálé hoře,
Slzj wycedil gsem skoro moře;

Kmitám se tu w swětě gako stjn;
Obtjžná gest přetrudná má bytost,
Nademnau lid gewj přjmau ljtost,
Za obět gsem lásky od něg gmjn.

Po nj taužjm, dychtjm, stále sšjljm,
Po nj bez oddechu we dne w noci kwjljm;
Slyšj mě lid, kterak stále lkám;
W noci když spj každé zwjře, ptáče,
Budjwám ge w lese zdrogem pláče;
Mezi nimi samoten gá šstkám.

Wyznat se pak musjm také nynj,
Že gsem tři dni wězel schowán w skřjni,
Chtěge skončit žiwota tam dar;
Tam gsem k sobě stále láskau hučel,
Zaslech' mě tam přjtel, když gsem kňučel,
Wywed mě wen, bych nepřišel w zmar.

Když gsem milušce to wyprawowal,
Smjch nj ostrý celau pohybowal;
Poznal gsem tak, že gest litice —
Nenagde se nikde od Šumawy
Až kde Krkonošše pnau swé hlawy —
W celých Čechách stegné dračice.

Co se gešště při nj wjce bogjm,
Že snad w nebi před nj neobstogjm,
Že i tam mě bude sužowat:
Uzney tedy přeslowútný saudce,
Aby ona, sličnostj se pnauce,
Přestala giž gednau čarowat."

Žaloba.

Hynko řečj: „Weleslawné práwo!
Cjtjm, že mi nenj hrubě zdráwo,
Wězjm přjmo pod mocnostj čar;
Kwětka gest tau krutau kauzelnicj —
Zdála se být mjru holubicj,
Gestli nepomůžeš, přigdu w zmar.

Šel gsem cestau, prázden podezřenj,
We myšlénkách celý pohřjženy,
Nečiw nižádného čjhadla:
A hle we swé kráse se mi zgewj
Kauzlo tropjc, pohled wnadný, děwj.
Ta gest, co mi srdce ukradla.

Gj ted patřj wsse mé pomýsslenj;
Zpomjnám si na ni při modlenj,
Před swau láskau w lesy utjkám;
Tam mě stjhá, tam mě následuge,
Ohlas tam můg nářek opakuge;
Zřjm, že marně s kauzly potýkám.

Bráněnjm wjc roste to mé plánj,
Rmautj mě wsse gegj wyhybánj;
Mjsto spolucitu drzý wzdor,
Gak gi minaut? gestiť neykrásněgssj,
Nenj nad ni žádné milostněgssj;
Po nj se ach sháni celý sbor.

Po nj cjtjm neustálé hoře,
Slzj wycedil gsem skoro moře;

Kmitám se tu w swětě gako stjn;
Obtjžná gest přetrudná má bytost,
Nademnau lid gewj přjmau ljtost,
Za obět gsem lásky od něg gmjn.

Po nj taužjm, dychtjm, stále ssjljm,
Po nj bez oddechu we dne w noci kwjljm;
Slyssj mě lid, kterak stále lkám;
W noci když spj každé zwjře, ptáče,
Budjwám ge w lese zdrogem pláče;
Mezi nimi samoten gá sstkám.

Wyznat se pak musjm také nynj,
Že gsem tři dni wězel schowán w skřjni,
Chtěge skončit žiwota tam dar;
Tam gsem k sobě stále láskau hučel,
Zaslech' mě tam přjtel, když gsem kňučel,
Wywed mě wen, bych nepřissel w zmar.

Když gsem milušce to wyprawowal,
Smjch nj ostrý celau pohybowal;
Poznal gsem tak, že gest litice —
Nenagde se nikde od Šumawy
Až kde Krkonosse pnau swé hlawy —
W celých Čechách stegné dračice.

Co se gesstě při nj wjce bogjm,
Že snad w nebi před nj neobstogjm,
Že i tam mě bude sužowat:
Uzney tedy přeslowútný saudce,
Aby ona, sličnostj se pnauce,
Přestala giž gednau čarowat."

Žaloba.

Hynko řečj: „Weleslawné práwo!
Cjtjm, že mi nenj hrubě zdráwo,
Wězjm přjmo pod mocnostj čar;
Kwětka gest tau krutau kauzelnicj —
Zdála se být mjru holubicj,
Gestli nepomůžeš, přigdu w zmar.

Šel gsem cestau, prázden podezřenj,
We myšlénkách celý pohřjžený,
Nečiw nižádného čjhadla:
A hle we swé kráse se mi zgewj
Kauzlo tropjc, pohled wnadný, děwj.
Ta gest, co mi srdce ukradla.

Gj teď patřj wsse mé pomýsslenj;
Zpomjnám si na nj při modlenj,
Před swau láskau w lesy utjkám;
Tam mě stjhá, tam mě následuge,
Ohlas tam můg nářek opakuge;
Zřjm, že marně s kauzly potýkám.

Bráněnjm wjc roste to mé plánj,
Rmautj mě wsse gegj wyhybánj;
Mjsto spolucitu držý wzdor,
Gak gi minaut? gestiť neykrásněgssj,
Nenj nad nj žádné milostněgssj;
Po nj se ach shánj celý sbor.

Po nj cjtjm neustálé hoře,
Slzj wycedil gsem skoro moře;

Kmitám se tu w swětě gako stjn;
Obtjžná gest přetrudná má bytost,
Nademnau lid gewj přjmau ljtost,
Za obět gsem lásky od něg gmjn.

Po nj taužjm, dychtjm, stále ssjljm,
Po nj bez oddechu we dne w noci kwjljm;
Slyssj mě lid, kterak stále lkám;
W noci když spj každé zwjře, ptáče,
Budjwám ge w lese zdrogem pláče;
Mezi nimi samoten gá sstkám.

Wyznat se pak musjm také nynj,
Že gsem tři dni wězel schowán w skřjni,
Chtěge skončit žiwota tam dar;
Tam gsem k sobě stále láskau hučel,
Zaslech' mě tam přjtel, když gsem kňučel,
Wywed mě wen, bych nepřissel w zmar.

Když gsem milušce to wypravowal,
Smjch nj ostrý celau pohybowal;
Poznal gsem tak, že gest litice —
Nenagde se nikde od Šumawy
Až kde Krkonosse pnau swé hlawy —
W celých Čechách stegné dračice.

Co se gesstě při nj wjce bogjm,
Že snad w nebi před nj neobstogjm,
Že i tam mě bude sužowat:
Uzney tedy přeslowútný saudce,
Aby ona, sličnostj se pnauce,
Přestala giž gednau čarowat."

Sudj wece: „Propuſtjm tě z kauzel,
Koney, kdyby ſe i cit twůg zpauzel,
Co můg nález tobě uložj:
Tato ſe ti wjce nenaklonj,
Wypuď ze ſrdce gi, co ge po nj;
Maudrý pro nic za nic ſtraſt ſi nemnožj.

Zcela marné gſau twé hogné ſlze,
Marné žitj w trudu, w chmúrné mlze,
Pro přelud gen obětugeš cit;
Uč ſe poznat geho prawé ceny,
Wypuď myſl na ni, dogdeš změny,
Přeſilau gen ducha zjſkáš ſkyt.

Báſnjk blaho trudu láſky báge,
Láſkau čaſto gako s děckem hrage,
Náſleduge rozumu předc hlas:
Tam, kde pohrdánj gegj shledá,
Aneb newěru; tu zrůſt gj nedá,
Přetrhne gi, wywázne tak w čas.

Mocné gſau ſic milenky twé wlewy
Na tě: tyto wzdálené gen děwy
Mohau zničit; prchni z okolj!
Gegich wzezřenj tě bude léčit,
Budeš nowým dobám dobrořečit,
Když ti teſknoſt ſrdce powolj.“

Nehezká.

Rcete, že gsem nehezká!
  Gsem, gak chtěla přirozenost,
  Tak gest, gewjm spokogenost,
Dokonalá, nebeská.

Nenj krásy geden wzor;
  Wy gste pokažené chuti,
  A w nj nápodobni rtuti;
Neljbj se mi wáš sbor.

Wynassel se bljženec,
  Který poznal ceny skryté,
  Že gsau krásy rozmanité:
Tento gest můg milenec.

Nemá lásky litowat!
  We mně tluče srdce wděčné,
  Pozná, kterak přesrdečně
Swého budu milowat.

Přjroda nám přege wznik,
  Wlohy umenssuge kráse:
  Kdo chce wtipné rody, zdá se,
By k nám obrátil swůg mžik.

Posſetilé plánj.

Ten náš ginoch pauhý rozum byl,
Giným w láſce rady poſkytowal;
Do lehké ſe děwy zamilowal,
Pochybugi, by mu gaký zbyl.

Lituge ho wůbec dobrý lid,
Že ge třeſſtěným tak ſſjpem boden,
Že byl předce lepſſj láſky hoden,
Hledá w kalužině blaha byt.

Zbudil ſe w něm geſſtě horſſj pud —
Oſten žarliwoſti, podnět wztěku,
Trawj tak dni w potýkawém geku,
Geho žitj geſt gen pauhý trud.

Geden z přátel auklad naſadil,
By mu wyſwětlil předc gegj lehkoſt;
Ale powažte ſi geho křehkoſt:
Naſtraženoſt ſám gj wyzradil.

Ke wſſemu gi geſſtě odproſil,
Prohláſil gi za neynewinněgſſj,
Nad ni že zde nenj onačegſſj —
Powrhelem ſe i honoſil!

Žige, gako láſky otroci;
Autrpnoſt s njm měgte! ale komu
Nenj žádné rady, giſtě tomu
Nenj také žádné pomoci.

Básnjci.

Prawj se, že diwné pokolenj
    Básnjci gsau, gakby w tento swět
Nepatřili; chodj w wygewenj,
    Po prospěchu nechýlj gich wzhled;
Duchem wřelým ssetřj srdce lidské,
    Pokogj se planým owocem,
Ač i slawj sady Hesperidské;
    Nagdau lidstwo wzdorné pomocem.

K nim se zamilowaných sbor hodj,
    Brzo plesem swjtj geho twář,
Brzo se sklječenau hlawau chodj
    Mezi žiwotnými, gako snář.
Ti si při spatřenj porozumj,
    Žigj w obapolném saucitu;
Idealy kauzliti si umj,
    W milence ten, onen w warytu.

Ale které básnictwj Bůh citem
    Wyšssjm nadchnul; ti gsau wěsstcowé!
Naplňugj přjssti prawdy switem,
    Ti gsau w letu prawj orlowé.
Tito hlásagjce w opogenj
    Wrstewnjkům nowý wěku běh;
Slyssj wěsstby gako w okauzlenj,
    Mnj, že bljžj se sem rágský břeh.

Spokogj se bobkowými listy,
    W nich gim pozůstáwá snahy skyt,
Žigj pro ně s druhy w nenáwisti,
    Duch gich nemá na zemi zde byt.

Šťastné dusse, které nenáchylný
Rozžjci a nadchnaut může wěk,
Musj ge pud wnadit neomylný,
Za oběť se kladau samoděk.

Ale ať se pewně wyšssjch sstjtj,
Gestli milá gest gim bezpečnost;
Tito mocněgssjmi být se cjtj,
U nich platj lesklá skutečnost.
Ať se wyhnau wnadné ochechuli,
Mjst, kde prawda čistá urážj,
By se božstwjm sebe wjce pnuli,
Přjtomnost tam gegich překážj. —

Uměnj to pro mnohé gest kletbau,
Tlačjwá ho swěta lakomstwo,
Newážiwssi, gak gest blaha setbau,
Teprw žehnáwá ho potomstwo.
Zapuďte ho, nechcete-li nauzj
Zagjt, gsteli prázdni obžiwy!
Nebo negste duchowé gen pauzj —
K čemu po úmrtj podiwy?

Matka a dcera.

Matka.

Dcero, tys mi předce horká děwa,
Při tom lehká, skoro gako plewa,
Gak kde zaznj některých strun zwuk
Kam se děla djwka? gest giž fuk!
To tak negde, dey si předce řjci,
Sic tě musjm neustále střjci.

Djš, že uprchnau ti mladá léta,
Že ti nenj známa radost swěta,
Mnohau ginau že giž těšsj hoch,
Žeby se ti přát též klauček moh!
Ten že bude mjsto mne tě hljdat,
Nebo že bych mohla s njm se střjdat.

Djwko, čekey hezky swého času,
Přigde předce doba twého kwasu.
Zatjm wyrážey se s děwčaty,
S kolowrátkem, gehlau, s kuřaty.
Netřeba gest na mužské giž zwykat,
Nebudeš mjt ničehož co pykat.

Dcera.

Máti zlatá, přegte mi ctnau radost,
Nepřigde-li? kdo mi wrátj mladost?
Prázden weselosti prchá wěk,
Žádným nepřicházj potom wděk.
Prázdno s djwkami gest wyraženj,
O sebe mám sama také bděnj.

Matka.

Děwče, bez wůdce gsi k chůzi mladé,
Chybj, důwěru kdo w sebe klade.
Množj hošsi přemeyšslj gen swod;
Pěkně čekey, až twůg přigde choť:
Tomu wzdám tě, chce-li, ať tě hljdá,
Ten rád o mrawnosti choti zwjdá.

Udobřenj.

Když gſt prchla, dala gſt mi zkázat,
Že twůg mjlek giſtj: že tě wázat
Nemůže ſlib na čas žiwobytj,
Otroctwjm že geſt gen manželſtwj,
Blah že geſt, kdo wolnoſti ſe chytj.
Trudné bylo mně to poſelſtwj.

Pomni, když gſme měli zaſnaubenj,
Rodowé tu byli shromážděni;
Počal neyſtarſſj z nich takto řečit:
„Ztrátau ſwobody geſt tento ſtaw;
Zná wſſak rozwáſſněné ſrdce léčit —
Powolánj uwedlo ten mraw.

Neſmj ſe wſſak wolit bez miloſti;
Gaké blaho žjti w upřjmnoſti!
Zachowána wěrnoſt býti muſj;
Sic kdo lehké ſſetřj ſwobody,
Proti mrawnoſti kdo žige: zkuſj
Brzo urputiloſt nehody.

W Aſii ſic těſſj práwo muže,
Že ſi wjce chotj popřát může.
Gaká geſt to newzdělaná kruſſnoſt!
Zde on patřj ženě gediné,
Tjm wjc wěrnau zůſtat žádá ſluſſnoſt;
Blažj ſe tak ſrdce aučinné.

Uložená powinnoſt geſt mužj,
Péči wéſti o rod, o ſwau družj,

Časem se i pro ně obětowat;
Zeně blahotau gest gegj plod,
Gaká rozkoš, taký opatrowat!
Kletbau zakázán gest každý swod.

Tam kde wládne láska, blaho kwete,
Ač i nesstěstj se w cestu mete,
Zachowá ge wěrnost, přjbuzenstwj.
Kde wssak zmizj tato, ctnostný stud;
Wysuge se na ně protiwenstwj,
Do smrti ge stjhá smutný trud."

Mluwil gesstě mnoho ze žiwota;
Wolali gsme, že nás wždy gednota
Řjdit bude, k tomu wěrnost wěčná.
Tenkrát's mohla ssetřit swobody,
Zgewit, že to wůle nesrdečná;
Neuwrhla bys mě w nehody.

Wymlauwáš se, že ni, co se dělo
S tebau, newjš, že twé oko zřelo
Wssude gen geg, kde gsi bděla, stála;
Že to bylo ďábla osidlo,
Wytrženost že tu s tebau hrála;
Wssak že kauzlo zcela wystydlo.

Přátelé se za tě přimlauwagj,
Že gich wjc swed krásau — wykládagj,
Že gsi klesla pauze w wnitřnj půtce,
Že teď trpjš bolest náramnau,
Že prokljnáš swého lstného swůdce,
Že twé srdce puká nademnau.

Že zas wssecko láskau wynahradjš,
Za můg žiwot že swůg ráda sadjš,
Gen když odpustjm ti tu twau winu.
Gest to polepssenj? ljtost? či
Klam zas? Djš, že zwoljš samotinu,
Nepřigdeš mi wjce na oči?

Wjm gá dobře, gak bych tě moh' trestat;
Mělbych na twém uprchnutj přestat,
Wywolit si k službě ženy giné,
S nj žjt blaze: puklaby ti žluč! —
Nynj teprw se tok slzj line,
Tedy semnau se ted nawždy luč. — —

Ale nelze pogmaut děwu ginau,
W samotě předc těžce dnowé hynau —
Hrozjm se wssak zlomku twého běhu;
Djš, že zkázau maudrost nabudem.
Dobra swých gen djtek tuto střehu —
Přigmu tě s twým celým osudem.

Bezženec.

Řjkagi mi starý mládenec:
Newázaný žiwot má wjc ceny,
Než mi mohau wynahradit ženy,
Ať si mluwj, negsem štěsstěnec.

Proč bych sázel na gediný list
　Wssecko gmènj? totiž na ženěnj!
　Kdo tak hrage, přigde ke zničenj;
Wysmjwám se mnohým, sám gsa gist.

Neklonj se srdce letitým:
　Mladé chtj gen mrhat, heyřit, skákat;
　Zná sic krása srdce mocně lákat,
Zdaž gest gměnjm nemohowitým?

Mnohý wybral ženu pro maudrost;
　Prohodila někdy slowa čilá:
　Zakusil, gak byla potměssilá,
Rozumu má gegjho giž dost.

Andělem se mnohá býti zdá.
　Gistě gest njm! nemluwjm tu báge —
　Oným, Adama co wyhnal z ráge.
Pozdě pyká, podržj, co má!

Zámĕr k ženěnj gest pauhý cit.
　O tom newjm; mne gen rozum řjdj;
　Málo která se sic po mně pjdj —
Neyspjš — nechce odegmaut mi klid.

Pozwánj přjtele.

(W Propercowu způsobu.)

Přjteli, chci slawit dneššnj den!
Wynagdeš mě we weselé twáři;
Slawnost nestogj ta w kalendáři.
Weliká gest! Gaká? — Hádey gen.
Mnjš, že snad gsem přeššťastný byl w terně,
Neb gsem nabyl oddaného wěrně
Bracha? Aneb došel zdrawoty,
Dědictwjm snad zjskal blahoty?

Wždyť wjš, gak gsem po Růženě plál,
Táhla mě k nj skwělost, wnadné ljce,
Nad ni sličněgšjch gsem neznal wjce,
Osud odporci gi ale přál.
Byla sic mně slawně zasljbena,
W milosti wšak s sokem sgednocena.
Nemohu ti wypsat ten můg žel —
S njm gsem potýkati na smrt chtěl.

Wjš, cos prawil? „Brachu, gj se war!
Twůg sok smeyšlj s milenkau twau lehce,
Milkowat chce, za choť mjt gi nechce.
Scházj se s njm, přiwede gi w zmar!“
Uposlech' gsem: procit gsem tu ze sna;
Sok prch'; ona libá, gako Wesna
Lahodila, gewjc sladkau řeč,
Strogiwšj mi lichotiwau leč.

Bez wýstrahy snad bych předce kles,
Nebo wraucj láska býwá slepá,
Děwa gest i podnes wnadná, lepá;
Wěštba twá mně působila děs.

Co gsi řekl, udalo se: ſſkoda!
Drželi mě mnozj za půwoda.
Matka k tomu nabjzela dceř,
Trýznila gi: diwná w swětě sběř!

Hanebná gest, že mě podſkočit
Chtěla, kladauc nastražené ſjtě:
Byls mým strážcem; nebezpečj cjtě,
Tě ctjm; zachowals mi blaha klid.
Přigď! twau radu budu s druhy slawit,
O ctných djwkách budeme se bawit
Při lahwicjch wjna wesele —
Nenj nad prawého přjtele!

Wěčná láſka.

Ojš, že milost twá gest nesmrtelná,
Mluwjš neustále o wěčné
Lásce. Wſſe gest w swětě konečné,
I ta bude časem minutelná.

Mnjš, že budeš plápolati w ohni —
Až ti ljce zwadnau, budeš stár,
Ba až wezme žiwobytj zmar,
Dohořj žár; k plamenu ho pohni!

Wyšſſj dráhu wykázalo nebe
Budaucnosti; gistj nám to wſſtip.
Hleďme gen zde splnit láſky slib,
Do segitj milowati sebe!

Poſwjcenj.

Zlaté poſwjcenj
    Weliké máš wnady,
Kam ſe obrátjme,
    Weſelo ge wſſady.
Pro mne, pro mau děwu
    Weliký to ſwátek,
Umluwili gſme ſe,
    Kdy náš bude ſňatek.

Také u tatjnků
    Nemalé máš ceny,
Zpomjnagj, gak gich
    Kráſné byly ženy;
Gedj, pigj, ſkáčj,
    Tobě ku památce;
Litugi gen toho,
    Že tak trwáš krátce.

W hoſpodě i doma,
    Wſſude zněgj zpěwy;
Wſſe to běhá rychle,
    Poſkakugj děwy.
Weſele znj hudba,
    Wſſe ſe w praudu točj,
Sem a tam ſe djwka
    Proti hochu bočj.

Obmezit nám chtěli
    Toto wyraženj,
Ale ſlawněgſſjho
    Nad tento den nenj;

Wssak gsme setrwali
  W starožitném stawu;
Nechcem ustaupiti
  Od poswátných mrawů.

Kdo tě wynalezl,
  Wýbornau měl hlawu;
Chcem geg w kole slawit,
  Těssjce se w dawu.
Zazpjwáme si též
  Pjsně staročeské;
Střjdati se musj
  S námi děwy hezké!

Haupawau teď hudau,
  Pogďme na sausedskau,
Omládnau hned stařj,
  Když slyssegj kmetjskau.
Prowádj si wssecky,
  Které ctili w mládj,
Staré matinky též,
  Poskočj si rády.

Zwědawost.

Powězte mi, máti, co gest to?
  Láskau to tak wssude nazýwagj,
Od mnohých to býwá zakleto,
  Ginj za radost to pokládagj.
Co gest to as zamilowánj?
Gest to nadcha, čili stonánj?

Stařj dj, že gest to uřknutj;
Mládež: že to od děw okauzlenj.
Množj chodj pyssně nadchnutj,
Zase ginj w pauhém rozmeysslenj.
Rcete! gak to asi powstane,
Že tak djwka hocha uhrane?

Tam hoch a zde zpjwá djwčička;
Gak to může býti nakažliwé?
Že prey rozpálj ge hubička?
Zdá se mi to býti neprawdiwé.
Bogjm se wssak předce hubičky,
Škádlegj mě proto djwčičky.

Djte, že mám na to času dost,
Bych si raděgi gen práce hleděl;
Snadby nesskodila wědomost:
Pročež bych rád toho wýklad wěděl;
Sice, wěřte, zkusjm hubiček,
Nebudu se báti djwčiček.

Městský žiwot.

Přemeyssel gsem, gak tak w hlawnjm městě
Pozůstáwat může pořádek,
Kde nemůže býti bez hádek;
Kde tu stogj geden druhému tak w cestě,
Kde se mate mysslének tam smjssenice.
Různj soky odporcowy záměry,
Gewj se tam Štěstěniny mezery,
Sem tam rozmanité pletenice.

Co ten chudne, onen zlato trži.
Co tak w blahu tento chumel drži?
Kázeň? — Neplodj ta utěssenost,
Giná wnaditi ge musj spokogenost.
Půlku lidstwa swazkem kauzedlným
Ramenama obegmula láska;
Zmizj při nj každá nehod wrázka,
Chodj spokogenj srdcem plným,
Co gim scházj, když ge kogj milost? —
Mladé ženstwo, cjtjc w sobě čilost,
Bawj w nadssenj se poeticky;
Hledj stroge, na něm stále twořj,
Poskakugjc wyniknauti hořj,
Zachowat se chtj wždy esteticky;
Gegich strog gest ctný plod fantazie,
Gewj nowost, gewj žiwau wnadnost,
We wywáděnj i plynnost, snadnost;
Gest to w skutku prawá poezie!
Při tom diwadlo též město bawj,
Zprávy, gaké se kde wěci děly,
Prawé zřjdlo přjhod pro nowely,
O nich zwěstowač se neunawj.
Ginošstwo tu žige w obraznosti,
Widj záři přjssti blaženosti.
Djl tam lidstwa, an se na sklon chýlj,
W oddechu se při láhwici sjlj,
Sahá po listinách, ty mu klewety
Swěta gewj, při tom k bogům předměty;
Co gim scházj? Má swau dýmku, piwko;
To gest gegich blaženosti siwko.
Gestli předce wssechněm něco wadj,
Přirozenost sama mysl chladj.
Člowěk twor gest krotký, mnoho snese,
Ba i na tjž — na mamy též zwykne,
Které posléz wychwaluge w plese;
Trpj wolně, když se čáka smikne.
Při tom gest tam, co gen srdce ráčj,

K dostánj wsse, ba i possetilost;
Kdo si přege gakau rozpůstilost.
To si měsstak za nemálo páčj.
Tam gest možná žjti do powětřj;
Málo se tam rozkossenj ssetřj.
A tak roste wnadná harmonie,
Kdoby chtěl tu gaké tropit drye?

Pigák.

Přátelé mně radj, abych nechal pitj,
Newěděwssj, gakým práhnutjm gsem stjžen,
Gakau přenáramnau trpjm žjžeň,
Bez hasenj wyschne žiwobytj.
Wám ge arci radit lehce,
Když se žádnému z wás pjti nechce.
Přálbych, by z wás každý žár ten cjtil;
Zdaliby se, uljwat geg sstjtil?

Básnjk a Mjlek.

Básnjk.

Zlatý Mjlku! na hlawě se gjnj
Giž mně wěssj, co twá bystrost mjnj?
Wiď, že čas gest, básniti giž přestat,
Potomstwo zná každau slabost trestat.

Mjlek.

Nehleď na leb, gestli bělj, lisj;
Od té ničehoznic nezáwisj.
Pozorug, zdaž ssjp můg srdce wnadj?
Necit k nadssenj gen nawždy wadj.

Básnjk.

O ty blahý dare obraznosti!
Ana nezná mezj prostrannosti,
Gak tě ztratjm, téhož nebes splywu:
K čemu přát si déle býti žiwu.

Dopis Wogtěchowi Negedlému o pracowitosti.

Mnozj páčj za blahé gen ostrowany,
Co tak žigj posud we newinném stawu;
Přjroda gim sama poskytuge strawu,
Za krm kokosy gsau w hognosti gim dány;
Netřeba gim sſatstwa, žádné práce,
Newědj nic o starosti, klamné čáce:
Žigj newědomě tak co děti,
Lze gim stále, tak co ptactwu, hráti, pěti,
Za sſťastné to pokládá swět žiwobytj;
Gest to ale zwjřecj gen žitj.
Nezdá se být člowěk k tomu stawu
Pauze zřjzen; twůrce mu dal skwělé wlohy,
Wsſtjpil rozum, giskru božskau, w hlawu;
Nosjwá gi zhůru do oblohy:
K wyšsſjmu gest zde to nahé plémě.
Má si podrobiti země,
Snahami se k wýsſi zdokonalit:
A tak musj žiwot ztwrdit, zkalit.
Nah sem přisſel, k tomu bez wsſj zbraně,
Newynik' tak zhůru maně;
Nýbrž pracj, tau gest swěta pánem;
Gest tak w stawu tepat neylitěgsſj zhaubce,
Potýkati s neywětsſjm i welikánem,

Podmanit i, co gest skryto w hlaubce;
Nezpomáhá tu nic, rychlost, w letu křjdla,
Ani skrytá we skalinách sjdla;
Netrpj nic, coby bylo sskodno,
Přiwlastnj si, co mu k skytu hodno.
Ba i zwjřata si přiwed w podrobenstwj,
Prokazowat musj gemu posluſſenstwj:
K wozenj tam wychowal si spřeže,
Ono zwjře geg, co pána, střeže,
Ano w nebezpečj žiwotem geg bránj,
K tomu gesstě giné plody shánj.
Toto k noſſenj mu nastrkuge záda,
Tam zas oděw gemu nosj celá stáda,
Honosj se w gegich skwělém rauně;
Giná k geho krytj poskytugj hauně,
Tam geg mlékem zasobugj skoty,
Konagj i pracná djla do lopoty.
Wzdělanec i nad žiwly swau wede wládu,
Hradj wody, wede ge, kam třeba, k spádu,
Ty mu musj konat nesčislné práce;
Káže wětru, ohni tak, gak wládce,
Ano hromu wykazuge meze.
Sám se wznáſſj také do powětřj,
Spolek těchto žiwlů břemena sám weze:
Pudj lodě, sjlu swau tak ſſetřj.
A když ostrowan gen za byt brlohy
Wolj, onen twořj pohodlné stawby.
Ty a geho přeprospěſſné plawby
Wysost ducha gewj. Skoro oblohy
Dotýkagj se tam skwělé pyramidy:
Podiw gewj mosty, palácowé střjdy,
Tarasy též, pak i wážné swaté chrámy,
By tak tworce bydlil mezi námi.
Zdagj se to býti djla čarodějná!
Hleďte dále, gak loď přestěžegná,
Gako labuť, we swé kráse pluge,
A gak drze hněwům žiwlů odporuge.

Nehrozj se gich ten hrdý smělec,
Zanechá gim manj, kam chci meci.
Na kompas swůg hledě, mjřj gako střelec
S potaženjm průwodjcj hwězdy;
Nezablaudj, wykoná swé âgezdy.
Nahoře tam tato swětla wěčná
Wnikla w srdce lidská čáku wyšsj;
O tworci tam mluwj slowa řečná,
Které ostrowan ten sotwa slyssj:
Ta i geho mrawy zwýborňuge,
A tak wýš a wýsse postupuge.
Ať dál onen hledj, gesstě co tu wzdělanec
Wywed'; poslyš, gaký sauzwuk strogů!
Kauzlj, opoguge, gakby nebes čekanec
Wylaudil ge z temných zdrogů.
Též ať hledj, gaké wywed' ze stal twory;
Zdagj se ti dýchat, zdá se, že tu wzory
Wnuklo gemu nebe. Ať zřj také malbu;
Oko nerozezná barew ssalbu:
Gsau to žiwé plody obraznosti!
Dále mlčjm, gaké wědomosti,
Uměnj též zjskal: kterak kráčj wýsse.
Co mu pokrm, pohodlj a čjsse
Poskytuge! Gaké wnadné wyraženj!
Gak duch geho pluge w nadessenj! —
Co lid přiwedlo to k také wzdělanosti?
Pauze pracowitost, snaha aučinnosti.
Nj gen roste těla, ducha sjla,
Nj se wywinugj zwýbornilá djla.
Při tom rozmohlo se lidské plémě,
Obžiwit geg nepostačj země;
Národ wzdělaný si dopomůže lehce
Wzděláwánjm země, wydrženjm howad,
Naučil se ge pak k blahotě swé chowat;
Kdežto diwoch, an pracowat nechce,
Lidským masem sititi se musj,
Při swobodě mrazu, bjdy dosti zkusj,

A pak býwá druhých pronárodů plenem,
Posléz zacházjwá celým kmenem.
Ginače to; pracugjcj plémě lidské
Tworj sobě sady hesperidské,
K wssemu snadnost podáwá mu zkussenost,
A tak zjskala se geho wznessenost.

Dska zasljbenj Muzám, aneb: Tabula obětnj.

Byl gsem blbý ginoch, mně se w cestu
Lečky milkowánj wrhly samy,
Nerozuměw, opowrh' gsem mamy;
Po zřjdlech gsem pátral uměn zwěstu,
We wědách gsem tráwil dny i noci,
Do wassj se odewzdage moci.
Když wěk nastal, kde zná Mjlek budit
Nowé city, k milostnosti pudit,
Chtěl mě swésti z zaměřené dráhy,
Lhostegnost k wám wykládage za ctnost;
Okusiw wssak we wědách giž bláhy,
Nawnadily gste mi zlatau pracnost:
Wygasniwsse tagna mjra raussku,
Žil gsem gako w opogeném dausssku.
Nelitugi doby nebezpečné;
Že gsem wywáz zhola, srdce wděčné
Za spásu wám tabulku tu klade:
Přegte starci gesstě sněnj mladé.

Oda Horácowa, knihy III., dewátá.

Horác. Dokud milencem twým gsem byl,
Dokud srdečněgi ſſjgi twau labutj
Giný neobgal z ginochů:
Blažſſjm páčil gsem se nad krále Persie.

Lydia. Dokud nežhal gsi po giné,
A gsi Lydii swau pro Chloi nezawrh':
Skwěla gsem se tu w oslawě
Gasněg nad bohyni Ilii Řjmanů.

Horác. Wládne Chloe teď nademnau,
Znalá we zpěwu i sauzwuku kytary,
Zemřjt pro ni gsem hotowý,
Délſſj žiwot-li gj sudičky dopřegj.

Lydia. Žigi s Kalagem Turinským
W plánj obapolném, saucitu blaženém;
Dwakrát pro něg chci segjt,
Prodlaužj-li mu nit žiwota sudice.

Horác. Což djš? Láska-li předeſſlá
Spogj rozpogené, swazkem wſſak pewněgſſjm,
Gestli Chloe se opustj
Zrzá; můg-li ti byt bude zas domowem?

Lydia. Ač hoch nad nebe skwělegſſj,
Lehčj nad plewy ty, nad moře zbauřené
Prudčj: s tebau si woljm žjt,
Tebe prowodit do bytů blažených.

Šemjk.

„Kůň! kůň! hle! hle! we powětřj!“ wolá lid.
Přes Wltawu na Smjchow se sážj;
Panoš na něm sedj, gewj děsný cit,
S něho skáče, daw se k němu scházj.
Horymjr to; an má gewit zwědy,
Oddechnuw si, wěsstj odpowědi.

„To gest Šemjk, rozhlássený w Čechách kůň,
Pro diwost swau přissel do powěsti.
Widěli gste, w powětřj gak plul co člun,
Kterak oblohau zná konat cesty!
Počátek se geho w temnu krege,
Snad gest zaklen w něm duch čaroděge.

Gednau žena, bjlým rauchem oděná,
Přiwedla ho ke mně w gitřnj záři
Na oprati lýčj, wnada wtělená;
Libá tesknost zářila se w twáři.
Pronássela ke mně gemná slowa:
„Kup ho, netlač w ceně, an gsem wdowa.

Promineš-li smlauwy, budeš litowat,
Málokdo zná geho skryté ceny;
Swéhlawec sic, tobě sotwa wzdorowat
Bude: poslauchati nechce ženy.
Stogjm za wznik geho, za podstatu,
Skaupý ale nebuď w slussném platu.“

Zaslech' gsem dech koně, gakby řekl: Kup!
Oči se mu leskly, pnula hřjwa;
Čilost, ostrost gewil, tak co ljtý sup:
Myslim, negsi bydlitel ty chljwa!
Splatil gsem ho podle předmilenstwj,
Nepřáw giným geho aučastenstwj.

Sotwa tagná žena wystaupila z wrat,
Dal gsem gi hned rychle hledat wssudy;
Myslim, wygewj mi skrytost o něm snad.
Ta tam! žádný newj, kam ssla, kudy —
Zmizela pryč. Bylo mně to diwno,
Řek' gsem k sobě: „Pryč gsi, skwělá hřiwno!"

Mladoch se zdál: dal gsem přibjt podkowy,
W brzku gemu odletěly s kopyt:
Na wzdor gsem ho zapřáhnaut dal k wolowi.
Tuto počal wzdorné kusy tropit;
S pluhem do powětřj wyskakowal,
I wůz rázně wogj wyhazowal.

Mnil gsem, neyspjš že to mladé třesstidlo
Hodj se mi k welerychlé gjzdě;
Káži dát mu ohlaw, sedlo, udidlo:
Sluha klade we třmen nohu w hwizdě,
W mžiku wssecko na zemi se wálj,
Kůň wssak při tom neutjká w zdálj.

Nad tjm wrtjm hlawau, pogal mě i děs;
Prawjm, snad to koňská podobizna!
Snad to pauhý přelud, aneb snad sám běs,
Prodawačka geho nástrog, lizna!
Snad to gest gen obraznosti plémě,
Wždyť neplodj podobného země.

Ozwal se tu málo rozumný gen hlas:
„Nezlehčug mě, negsem zrozen k pluhu,
We zwolnosti honosil se směle waz;
Nechci nosit otrockého sluhu:
Lumjrowa nosjwal gsem ducha,
Nenadchnutým budu neposlucha."

Ai, to pohnulo mnau, gako náhlý blesk,
Bez odkladu na hřbet gsem mu skočil,
Komoň řehtal, zrak se gemu bodře lesk,
Podemnau se nigak nediwočil;
Počal honosně se pohybowat,
Bylo widět, gak zná poskakowat.

Sotwa zmjnil gsem se o něm milušce,
Hned gsem musel k nj se zabrat na něm.
Na cestě gsem pjseň skládal o družce,
Kterak žige w pláni obaustranném;
Ke wýchwale gegj sobě řehtal,
Gakby můg zpěw geho ussi lechtal.

Geda k Holowausům, tam má sjdlj choť,
Sebral se hned, zdwihal zhůru ussi,
Spjnal se tu, zhrdnul geho chod —
Okem pohljžel wždy po milussi.
Nad njm družin duch se zaradowal;
Rad přjzni tau radost ukazowal.

Když gsem nedáwno zpět od nj z námluw gel,
Nechtěla mě pustit, bylo pozdě.
Na ráno gsem ginau cestu konat měl:
Wygel gsem předc, omrk' gsem wssak w hwozdě,
We prostřed pak počal komoň frkat,
Počjnalo we mně cosi hrkat.

Prawil ke mně: „Čjhá na nás w cestě sok,
Geho chasa nese hrozné hroty;
Neboj se nic! drž se!“ Předewzal w tom skok,
Přeljt hlawy záketnické sloty.
Děsný hlahol daleko nás stjhal,
Komoň weysměssně si cestau řjhal.

Na cestě mě tuhé spanj přepadlo,
Měl gsem minaut gesstě množstwj srazů,
Newjm, gak se plémě gimi wykradlo,
Že mi zachowalo sstastně wazu.
Když se zornj záře skwěla k ránu,
Widjm otwjrati Neumětel bránu.

Na den gsem se k garočilé Praze bral,
Wyslal gsem tam obilnj swé wozy,
Wssecko gsem tak dobře rozprodal;
Boljwá mě srdce při odchozi.
Z téhož města wygew we saumraku,
Nes gsem hezkau schránku we swém waku.

Když tak přigjžděl gsem wesel na Radost:
„Stůg, stůg!“ znj to — „nechcem nežli měssce,
Sem s njm, sice budeš žiwobytj sprost,
Obchod náš nám také chodj těžce!“
Chápala se po něm zlotná luza,
Obgala mě bezbranného hrůza.

Šepce w tom kůň: „Drž se! wezmau zde swau mzdu!“
Počal do nich tepat kopytami;
Ten se swjgel, ten tam křičj kwjle: Mru!
Ten se wálj koni pod nohami.
Wywázli gen, co uprchli spěchem,
Gestli postačili gechat dechem.

Od té doby byl mu do hořegssjka byt
Určen, wjnem kropila se pjce
Přewonná a silná: kam ho wábil cit,
Proskočit moh, netrh se wssak wjce.
Probjhával kwětná luka, lazy,
Bawily ho také skály, srazy.

Když gsem kam chtěl na něm get', byl při ruce —
Gest to kůň předc, podiwného druhu —
Giný neznâ takto pádit přeprudce,
Neznáme my wssehomjra kruhů,
Ni wssech duchů! Neni přelud mylný;
Wykonal skok pro mau spásu silný.

U Přjbrami stříbrný co rákos klas
Wyrost. Pod njm čily skwělé doly,
Pádilo tam zewssad množstwj chas,
Nikdo nechtěl pracowati w poli.
I mně prchli též tam newolnjci,
Nechtěli nic sjti ani sjci.

Žalowàl gsem toto wssecko knjžeti,
Gak mně w poljch wězj wssecka práce,
A že w brzkém čase bude widěti,
Kterak zmizj w Čechách wssecka láce,
Že mjt budem w zemi střjbra sklady,
Při tom nauzi, drahotu a hlady.

Mládce kázal gim se nawrátiti zpět. —
Přissli, s nimi druzj kowkopowé;
W noci zapálili sjge: gaká změt!
Ráno newinnj co beránkowé
Počali se přesstraussene tázat,
Kde chci co žjt, co chci dáti wázat?

Nad tjm zločinstwjm mě pogal wztek,
Wssak gsem mlčel: Semjk pomstu radil,
Uposlech' gsem wssecko, tak gak on mně řek,
Na hřbet gsem se k půlnoci mu wsadil;
W brzkém přigeli gsme ku Přjbrami,
Pomysljm si: Co tu počnem sami?

Prawil: „Drž se!" Počal skoky diwoké
Prowáděť a na chlum silně dupat;
Ozýwaly se tu doly hluboké,
Od snahy sám počal těžce supat;
W gamách bylo slyšet praskot, lomoz,
Kowkopowé křičj: „Šetku, pomoz!

Hleďte, gest to protiwnjk náš, Horymjr,
W ruce žhaucj pochodeň msty nese,
Wichřice se wzteká, mele sebau wjr,
Stromy klátj, wrch se kolem třese,
Dolů djla, stawenj se bořj,
Auwe, plamenem giž chyše hořj."

W tom mi radil druh můg k cestě ku Praze,
Dřjw než wygde průwodkyně zornj.
Uposlechnu. Zřjme gitro w Zdaraze,
Křezomysla we zahradě dwornj.
Prawj: „Ayhle, kam tak ráno záhy?
Cjtjm něgaké tu ostré šmahy."

Gewjm, co mne wylaudilo na cestu,
Že mně wypálili kowkopowé.
Prawj, že nenechá toho bez trestu,
Wiseti že musj co drozdowé;
Že ge powolat dá bez průtahu,
Zatjm abych obljbil si Prahu.

Druhého dne u knjžete hornjci
Wedli stjžnost, gak gsem zbořil doly,
Gak gsem skákal po nich přjmo k měsjci,
Gak gsem z gegich bytů ztrolil žmoly;
Že to bylo práwě o půlnoci,
A že nigak nemohli mě zmoci.

Předwolaný nechtěl gsem se k tomu znát,
Že to wssecko nepodobno k wjře,
Že mě wládce widěl ráno u Psar stát,
Že Přjbrami je to hezká ssjře.
Napřed knjže i sám pochybowal,
Žeby komoň chlumem pohybowal.

Tu pak powstal od wssech geden hluk,
Že gim prawdu newywrátj žádný:
Ke přjsaze chystalo se na sta ruk,
Očitě že zřeli ten čin zrádný,
Že připatřjm některému času:
Uwěřil pak knjže gegich hlasu.

Prawil: „Přezáhubný ty gsi proweď kus,
Zmařils poklad, nahradit geg w stawu
Negsi: za to důtkliwého trestu zkus!
Ztratjš statek, promrhal gsi hlawu;
Měl gsi náhradu swau u mne hledat,
Ku pomstě se nabádati nedat.“

Djm tu: „Ať gsem tam byl! zeměťřesenj
W celých Čechách baunilo tu dobu;
Žalobnjků neplatj nic swědčenj.
Wjš též, gakau zpáchali mi zlobu.
Zachowalau w horách máš swau rudu,
Wydobýwat pomocen gi budu.“

Křičj gednjm hrdlem žalobnjků daw:
„Čaroděg gest, neweř geho mysli;
Raděg sebe i nás záhuby wssj zbaw,
Wytopj nás w gamách gako sysly.
Ať twá gasnost negistoty spořj,
Sice twůg hrad gistě kauzly zbořj.“

Strachem puzen kázal powěsit mě dát,
Rozléhal se posměwawý chechtot.
Byl gsem ztracen. Nález se měl gižgiž stát;
W tom se ozwal Šemjkůw ctný řehtot,
Okřál gsem gjm, ke mně se až stočil,
Šeptal, bych mu na hřbet geho skočil.

Bez prodlenj na něg gsem se wyšwihnul,
Žádaw wládce, by mně přes hradisstě
Dowolil get třikrát; načež pokynul,
Uzawřjt dal každé průchodisstě.
W prwnjm getj kráčel co tak mine
Noha nohu, gak se zwolna plyne.

W druhé gjzdě počal se gjž diwočit,
Tropil ale pauze klusné skoky,
Skaumal mnohé žalobnjky přeskočit;
Tjm tak drážďil popuzené soky.
W třetj ljtal z gedné k druhé straně,
Tak gak pádj prohánĕná laně.

W tom mi sſepce: „Drž se!“ Wzhůru mjře skok,
Gako luňák powětřjm se žene,
Nedbá, že se pod njm hrozný walil tok,
Dělá oblauk, gako když se klene;
Čekám, brzo-li až w řeku spadnu,
A hle, widjte mě w suchu na dnu.

Náš let stjhal z hradu nebýwalý hluk,
Wygewowal děsicj gich zmatek,
Proměnil se w nářek strastný zwuk,
Gakoby to o gegich sslo spratek.
Gaká o tobě znjt bude sláwa,
Roznese se po Čechách ctná zpráwa.

By gsi wjce rozhlássen byl w oslonē,
Powedu tē, kde se w záwod gezdj:
Wyníkneš tam lehce nad konē,
Gméno twé se dozagista zhwēzdj.
Tys mē wytrh přjmo z hanby středu,
Proslulých moc musjš mjti předů.

Což's tak ochabēlý, neyspjš gsi si strh
Nēco w sobē? Necitný gsi k chwále.
Odwece kůň: „Tam co ležj Dēdek wrch
U Mže nagdeš prostrannau slug w skále,
Spj tam zástup gezdců, až wlast w tēsnu
Bude — wygdau; slož mē tam, až klesnu.

Pod kauzlem ta wēžj mocným gesktynē,
Nacházegj se tam welké sjnē,
Podobagj se tak celé planinē,
Množstwj zlata chowá mnohá skřjnē.
Gest to obyt zakletých tam předků,
Wywáznau předc pomocj swých ssetků.

Až tam přigdu, snad tam zase obžiwnu,
Nenj pro mne žádného zde léku,
Žiwot se tam tráwj spanjm podiwnu,
Každý pozůstáwá we swém wēku;
Procitnau wssak.“ Panoš z Neumētel
Slzj: „Kdo mjt bude o mne zřetel!“

Propowj kůň: „Wsse ti knjže promine,
Ugmau o tebe se lopotowé,
Sicby chatra nekonala powinné
Služby, tropila by psoty nowé;
Obdržjš chof, co tak tebe wnadj,
Tchán ti ztrátu hodnē wynahradj.“

Prawj ſtatkář: „Co to bude za žiwot,
Teſkno cjtjm, an mně budeš ſcházet,
Do žádané ſluge má na tě koňſtwa ſkot
Ze wſſech barew po dwau wyprowázet.
Rci, gaká tě wychowala Wila?
A gak w tebe mluwu, wěſſtbu wlila?"

Komoň dj: „Můg pra-pra-pra-pra-pra-praděd
Pekazus ſlaul, ctjwal wraucně Muzy,
Ziſſkal mnoho od nich; můg wſſak w Čechách před
Narozen byl: zdědil gſem ſwau chůzi
Po něm, řeč gſem ziſſkal od oſlice;
Pochytila ta gi od wěſſtice."

Chtěl dál řečit, w tom mu manj doſſel dech;
Skonal. — Panoſſe tu gjmá boleſt,
Oſlawit chtě geho weleſlawný běh
Dle umluwy dáwá ho ctně dowezt;
S dawy koňſtwa ſám ho doprowázj,
W určené ſe mjſto gižgiž ſázj.

Zaſulo ſe; w něm geſt ſlyſſet temný zwuk,
Gako řechtot konj, břinkot zbraně;
Křičj množj: „Zagiſté tam wězj pluk,
Přigde wlaſti někdy ku obraně;
Gegich wůdce neyſpjš na Semjku,
Poſwátné s njm heyno krahuljků.

Takto o něm ſtarožitná powěſt znj:
Zaſſel ten plod s národnjmi bohy;
Národ pohřeſſiw geg, wzácnoſt geho ctj.
Mnohý báſnjk bylby do oblohy
S njm ſe puſtil; owěnčil by čelo;
Na něm arci by ſe hezky gelo!

*

Nenj w swětě nad bystrého koně nic,
Zachowal giž mnohé w nuzné době,
Pro gezdce zná obětowat w cwálu plic.
Semjku, též ta čest patřj tobě!
Wlast se bude s powěstj twau bawit,
A tak slussj tebe také slawit.

Wolenj měsstanosty.

Málo kdy gen tropj osud lermo,
Zlássť když prowésti chce rozmar swéhlawý;
Chopj chudáka se mocjmermo,
Wynese ho wzhůru wssecek laskawý:
Často když dwé wálčj, gako wosy
Proti sobě, wjtězjwá kdosi.

W Čechách w drahném čase, w městě gistém,
Ležj w prawo w lewo, na západ a gih,
Na wýchod a sewer, gak se mjstem
Postawj kdo: dossel snad wás o něm slych.
Obec hemžila se gako w rogi,
Wysslehwssj se we swátečnjm krogi.

Rychle chwátá přjmo do radnice,
Určeno gest měsstanosty wolenj,
Dychtj wěděti, kam as holubice,
Na čj rámě wezme sezenj.
Gen dwa wynikagj za čekance,
Měwssj chwalořečnjky a hance.

Proslaw byl sic sprosták, ale gmènj
Zjskalo mu w městě slowútnost;
Pro ně za rozssafného se cenj.
Saudruh Wnislaw měl též mohútnost,
Byl muž zběhlý, auřadu gen žádal,
Odporcem že spásy neukládal.

Wolj se giž, sbjragj se hlasy,
Sypau se giž z měssce; a hle, setkaná!
Strachugj se mnozj, komu asi
Bjlá kulička ctná bude nadaná.
Mnohým silněgi tu srdce tluče,
Mnohý cjtj napřed hořkost, žluče.

Wolenj se předewzalo znowa;
S dychtiwostj osudu se čeká zwěst,
Zwjtězj-li strana Proslawowa,
Čili pro druhého wywine se čest?
A hle, newyljhne se tu žádná přednost,
Předesslá se wygewuge gednost.

A když setkali se do třetice
Stegné hlasy, tu pak sami nahljžj,
Že se newywedau z pletenice,
Že se sotwa mezi sebau přibljžj.
Přednosta gim usnessenj radj,
Gakby odstranili, kde co wadj.

Počal také geden řečit z obce:
„Wjte, kterak nasse město mužmi čnj,
Na mjstě dwau máme gich zde kopce;
Mnohý gistě wssecko to, co to dwé, wj.
Co má mnohý z nich tu za nápady,
Ti gsau rozssafnosti prawé sklady.

Wjte, gak se u radnice cesta
  Aužj? Předkowé giž chtěli tento dům
Odstrčit dál, k oslawě by města
  Slaužilo to; nepowed' se slawný skum.
Zwolen budiž onen, kdo w tom znikne!"
Nato giný z obce takto zkřikne:

„Wywede to hrnčjř Okopánek,
  Wjckráte to w rozmlauwánj ponawrh!"
Chudobný byl, neymenssj měl stánek,
  Poctiwost a čilost gewil. Smjch se strh!
Neb byl w městě neywjc nepatrný,
Tento náwrh držj za wětrný.

Zbjraly se hlasy zase znowu;
  Každý odporci se pauze wyhybal,
Každá strana chtěla předc stát w slowu;
  Proto mnohý z nich hlas neymenssjmu dal.
A tak wywolen byl hrnců tworce!
Proslawowi bylo při tom horce.

Mnozj křičj: „Nechcem hlinomazu
  Poddani být! byloby to pro nás sskwjr!
Před chudákem, kterak njžit wazu?"
  Hluk powstal, co když hučj mračen wjr.
Až pak předce Wnislaw přissel k mluwě,
Takto řečj, k pokogi ge zůwe:

„Gestiť geden měsstan gako druhý,
  Nenj wywolenec bez dussewnjch wloh.
Winnen nenj, že ho osud tuhý
  Tlačj, že dán nenj obichu mu roh.
Deyte mu gen peněz skrowné necky:
Rozum bude mjti nadewssecky.

To wſſe wynahradj geho zběhloſt,
  Neb byl w ſwětě daleko a ſſiroko;
Ptegte ſe ho genom na rozléhloſt,
  Uwidjte, kterak zagde hluboko.
Čaſto mnohému z wás bytně radil,
W chowánj též nikdy nezawadil.

Myſlit bude w obci na oprawu,
  Gegj zwelebenj ukáže nám čas;
On wás náwrh držeti geſt w ſtawu:
  Za něg wyſtrogjm wám dneſſnjho dne kwas."
Utichla tu wſſecka disputace,
Wyſjlá ſe k němu deputace.

Tato s hudbau k wywolenci kráčj,
  Zaznj pod oknama trub a bubnů zwuk;
Hrnců kupec w hljně ruce máčj,
  Trhne ſebau: „Co ten znamenat má hluk?"
Od krauzidla ſwého rychle wſtáwá,
Hljnu s prſtů ſobě otřepáwá.

Gewj ſe mu, co mu určil oſud,
  Gakau důwěrnoſt má k němu měſſťanſtwo.
Gako okauzlený ſtál tu poſud.
  Opakuge zprávu welkau wyſlanſtwo.
On dj: „Nemohu tu přigmaut hodnoſt,
Přineſlaby mi gen ſamau ſſkodnoſt."

Přiſkočj ſem žena, držjc koſſtě,
  Podepřewſſi rozſteklená ſobě bok,
Poſtawj ſe hrdě proti poſſtě,
  Prawj: „Gá řku, obraťte hned nazpět krok,
Gá ſe muſjm o manžela zaſtat!
Chcete poſměch tropit, aneb chlaſtat?

Nedám dělat z swého chotě blázna!
    To gste dobře přissli! berte se hned zpět!
Raděg po dobrém se hněte zprázna —
    (Hrozj kosstětem — tu mnohý při tom zbled),
Sice použigi swého práwa,
U chudobných nesmj bydlet sláwa!"

Marné bylo přemlauwánj, řeči.
    Wnisslawowi se to časně doneslo;
Zwrátit twrdau mysl bral si péči,
    Napadlo mu wnadit geho řemeslo,
Z geho strany pádj celé řady,
Pokaupiti hrnců, žbánů sklady.

Pozorugjc žena wywolence,
    Gaký se gim w přjssti wywine wen zisk,
A gak řemeslo gim sslo gen tence,
    Prawj: „Muži, pro nádobj trwá trysk;
Přigmaut musjš hodnost bez okolků,
Přát mi musjš něco na chocholku!

Musjš mi též nowý oblek kaupit,
    Teď se budau na mne djwat sausedky,
A tak powoljm ti w sláwu wstaupit;
    Pomohu též mjřit opletky,
Nepřestanu tobě také radit,
Sic se budu, gako gindy wadit."

Wywolenec předc se drobet leká,
    Osudowým rozmarem gest gat,
Pod sstěstjm, že často zkáza čeká,
    Béře na sebe předc swátečnj pak ssat,
Kráčj do radnice powážliwě,
Očekáwá ho tam wssecko chtiwě.

O dobru tam téhož města řečj,
    Gak gest skwělá obce powaha,
Že lze přenesti dům radnj péčj,
    Složena gest od něg přjsaha.
Na zdrawj se pige mnohý zbánek,
Wolá wsse: „Ať žige Okopánek!“

Mnohý snad chce wěděti, dům=li radnj
    Odstrčil dál, gak se zawázal?
Gaké byly konce geho zadnj,
    Co wsse mudrák hrnčjř dokázal?
Rozmnožil tenk obci nowé přjgmy,
Co se nedá wssecko dělat s nimi!

Na sebe též při tom pamatowal,
    Půgčkau přjtele se brzy zmoh’,
Průmyslem swůg statek rozmnožowal,
    Geho domek gewil wyšssj sloh;
Ba i neywyšssj byl geho stánek,
Welkým mužem byl ted Okopánek.

Když tak nashromáždil obci peněz,
    Radnici dal obrátiti w rum:
A tak na giné gi mjsto přenes;
    Skwj se s wěžj nowý radnj dům,
A tak splnil obci swého slowa;
Hrnčjře mjt žádá město znowa.

**

Pautnice.

Procházel se Bohuš u Mže břehu,
Na pohlawj krásné zanewřew;
Uražen byw od něg w žitj běhu.
Zarazil se, děwu sličnau zřew,
Putugjcj přjmau cestau k Praze,
Gewjcj wssak hodnost we powaze;
Kráčj ale bosa, za nj družka
Nese obuw; gest to gegj služka.

Wysost ukazuge děwy oko,
Obličeg wssak hrdau laskawost;
Raněn se zdál druh být přehluboko,
Nedala mu klidu zwědawost.
Byl muž wážný, slaužil wěrně králi,
Pro prawost si přjsnau dobyl chwáli;
Zámožen byl, w neywnadněgssjm wěku,
Powrch obličege gewil wděku.

Přituliw se k nj, dj: „Pěssky sice
Stupugete, ale bez pochyb
Podle nosby gste wy panowice;
Neyspjš něgaký wás wáže slib.
Odpusťte wssak té mé wssetečnosti!“ —
Pohledla ta na něg w laskawosti;
Zaljbil se gj též w prwnjm wzřenj,
Takto se tu dáwá do řečenj:

„Gewit wssecko, trwaloby dlauze;
Kutské panstwj měli předkowé,
Zbyly nám gen z něho trosky pauze;
Druhé odgali nám krutj časowé.

Přetěžko gim bylo w bauři wolit,
Nedagj se wássně uchlácholit:
Neywjc třesstěnci se we wjr wrhnau,
Tak i powážliwé s sebau strhnau.

W bauři radj se sic uprchnutj;
Wssak ti páčj se wždy za zrádce,
Často. sauper křiwdau k zbrani nutj,
A pak gest tu krutý odplátce.
Komu nenj poswátná aš wolnost?
Trpj potom krutě za plápolnost;
Předci důwěřili na odplatné
Práwo: lidské usudky gsau matné.

Kupeč statku cjtil ustrnutj,
Dal nám dworec, na něm hryze rod,
Syni wolj boge, wznik w nich kutj,
Dcery klásster, nechtj=li pásť skot.
Tento osud také na mne čeká,
Mysl má giž po blahu tom těká;
Zawrhla gsem neslussného sňatku,
Nechtjc opustiti schřadlau matku.

Samotna gest; ta se zaslibila,
We chrám prazský wykonati paut;
Uloha tu ale nesplnila,
Nemohauc se s lože ani hnaut.
Slib ten za ni ráda wykonáwám;
Spěchám!" — Druh gi chtěl dát swezti dále,
Zmizela w tom ale nenadále.

Pátrá po nj, od pautnic wſſe zwěděl,
K matce gegj chwátá geho ſpřež,
Na bljzku wſſe wypátrati hleděl,
A giž widj téhož dworce wěž.
Wegda do nj, tuk ſe matky tázal
Po ſynowi, gewě, gaký wázal
Oſud oba: wece mák: „Wás winu
K ſrdci; ochránil gſte žiwot ſynu!

Polomrtwý ležel na bogiſſti,
Olaupený ſkoro do naha,
Odnes gſte ho w ſtřelbě k prameniſſti,
Wedla wás tam přjzně odwaha;
K uzdrawenj měl gſte o něg péči,
Wſſe wjm, netřeba zde wjce řeči:
Se wſſjm gſte ho w nauzi zaopatřil,
Půwod gſte wy, že zas ſwoge ſpatřil.

Má dceř Těchka znáti ſi wás přála,
Gak wyhljzj ſkwělý Lidomil;
Po tom gménu hořeti ſe zdála:
Wás cit wljdný důwěru gj lil.
To ge děwa, ta mě ſtřeže, noſj,
Po nj ſe mé ſlze někdy roſj;
Wede péči o dwůr, bude blahý,
Komu doſtane ſe ten dar drahý."

Wece cizj: „Chtěl bych proſit o ni;
Oba známe naſſi poſtawu:
Snad ſe ale k ſňatku nenaklonj,
Zámožný gſem, ne wſſak od ſtawu."

To se odložilo do náwratu,
Že se oznámit to musý swatu.
Cizinec ten byliny gj radil,
By gi podnět zdrawoty zas zmladil.

Geda zpět, dbal, by gi neprominul;
Potkal brzo na cestě tu choť:
Gewil wsse, a kdo gest;' tu gi winul
W plesu k srdci, dj: „Blah wás byl chod!
O wassi gsem žádal wraucně ruku,
Matka zdála se být we sauzwuku."
Djwka w překwapénj we nadchnutj
Nezawrhla kwapné obegmutj.

Wece ona: „Do chrámu gsem Páně
Wstaupila; wed mě nábožný tam cit;
Zdála se mi possmaurná tam báně —
Nagednau se w mysli zgewil swit:
Gakby se mi blaho přjsstj dnělo,
Gakby libohlasně s hůry znělo:
Djwko, máš být we wssem wyslyssena,
Máť twá bude gistě uzdrawena.

Co se týká wasseho zde přánj,
Srdce dáwno klonilo se wám;
Slysset musým zlaté matky zdánj."
Druh dj: „Pro odpowěd přigdu sám;
Dám wás dowezt." To ta nepřigala,
Aby swůg slib wraucně wykonala.
Na swé cestě plesá, chwálj tworce,
Dosahuge otcowského dworce.

Přigel k choti. Přjbuzenstwo bránj,
Aby nezprznila tak swůg staw:
Děwa k němu gewj wraucné plánj.
Dj ten: „Zachránil gsem wogska daw,
Přiwlastnil si giný mé zásluhy;
Nebažil gsem dogjt wyšssj duhy:
Potřeba-li bude nj se blýskat,
Důkazem gi prawdy mohu zjskat."

Přátelé předc přiwoliti nechtj.
A tu prawj děwa milostná:
„Odgakžiwa udatenstwj sslechtj,
Krásslj geg tu mysl wysostná;
Gest mi rowen, marně nezápoljm,
Geg, gak pozůstáwá, sobě woljm.
Gistěgssj gsau lidé w stawu nižssjm,
Než wy w tak nazwaném slawném, wyšssjm.

Za přjklad si berte swé ctné předky,
Powinnost gest zastupowat wlast,
Bránit práwa krále: tu se w pletky
Lehce wrhnau, gaká potom strast?
Přicházj wám draze podnět lesku.
Nižssj nagdau k Štěstině spjš stezku;
Šetřj lásky, plod swůg wedau k předu,
K prawé wýssi, ke swatyni wědů.

Gá od něho nigak neustaupjm,
Nebudu-li moci pro něg žjt,
Pro skwělého muže; neolaupjm
Gá se o něg: tak mě nechte sgjt.

Gaké máte w myſli za předſudky?
Muže ſſlechtj ſkwělé činy, ſkutky;
Powaha geſt geho znamenitá."
Nechwálj to přjzeň pánowitá.

Záleželo wſſecko na mateři;
Ta giž nabýwala zdrawoty.
Tato žila wſſecka zdárné dceři,
Dj k nj: „Dogdeš giſté blahoty,
Gjž gſem w ſtawu wyšſſjm neshledala."
Swogátkům tu požehnánj dala. —
On ctj potomkyni předků ſtraſtných,
Ona wýſſj ducha w dobách ſſtaſtných.

Nucené manželſtwo.

Rodičowé z obogjch ſtran ſňatky
Umluwili, poklad ſe tu ſnes;
Mnj, že oblažj ge ſkwoſtné ſkladky,
Smlauwa u nich půſobila ples.
Dětj nechtěli ſe ani tázat,
Domyſſlj ſe, že gim wolno kázat.

Děti negewili obapolnoſt,
Po zlatu ſic dychtil činný druh;
Gi wſſak wnadila wždy myſli wolnoſt,
Odporuge bez láſky ten kruh
Noſit, poſléz oſudu ſe poddá,
Tak ſe s nemiloſtným chotěm oddá.

Swazek uzawřen byl skwostným kwasem,
Brzy na to wyskyt se giž spor;
Mnj se, že se poddá wsseckо časem,
Rodičowé urownali wzdor.
Když ti zassli, dj ta: „Mám swé gměnj,
Netřeba mi žjti w podrobenj.

Manželstwo gest smlauwa obapolná,
Žádá z obogjch stran swolenj;
K němu s tebau nebyla gsem wolná,
Přiwedlo mě k němu nucenj;
Musela gsem, gsauc gen pauhé děcko,
Dle rodičů wůle konat wsseckо."

Odpowj druh: „Wjm gá, co w tom wězj;
Mjlek býwalý se wrátil zpět,
Nechceš pozůstati w slussnu mezj,
S njm se scházeti twůg chýlj zhled.
Neauhonná sslechtj ženy mrawnost,
Newražj se w swětě na ohawnost.

Sok byl wždy giž lehký, twůg tě otec,
Nechtěl zasnaubit s njm; předzwjdal,
Že mu pozůstáwá sotwa kotec,
A tak pod ochranu mně tě dal.
Přál gsem ti wsse slussné wyraženj,
Při tom rostlo stále nasse gměnj.

Poslyš rozumu hlas spásonosný,
Ne wssak srdce těkagjcjho;
Bylby auraz pro rod nehonosný
Rozdwogenj; nenj staw twůg gho.
Gestli odemne se předce trhneš,
W propast záhubnau se sama wrhneš."

Družka wece: „Neſeš we wſſem winu,
Řekla gſem, že cjtjm nenáwiſt
Proti tobě; u tebe že zhynu;
Pro gměnj's mě přigal za kořiſt.
Sok byl wzdělaný, a gen ſe ſpuſtil
Z zaufaloſti, a tak maſopuſtil.

Dlauho kogjm proti tobě mſtiwoſt,
Nikdy gſem tě nemilowala;
Nenáwidjm teď tě pro žarliwoſt,
Poſlyš, co gſem neuſnowala:
Připatřiti budu twému ſoku,
Želet nemám nikdy toho kroku.

Kdyby to byl i ſám ďábel ljtý,
Chci a muſjm ho předc milowat;
Žiwot blah s njm bude poſpolitý,
Teprwa ſe budu radowat.“
Nebyla giž nigak k ukogenj,
Záhy ſtjhalo ge rozpogenj.

Wěk gj libě s nowým mjlkem plynul,
Wnadil oba ſtaré láſky žár;
Mohútný ſtaw ale při tom hynul,
Neſlyſſel ſe nikdy žádný ſwár.
On gj ſlaužil, k nj ſe ſtále plichtě,
Po gegjm wſſak gměnj tagně dychtě.

Upřjmnoſtj ona lichocenj
Páčj, on ſe před ni čaſto wrh,
Když tak přilákal ſi gegj gměnj,
Nenadále s njmtě od nj prch.
Bylo gj tak, gakby byla hromem
Tknuta, aneb ſeſula ſe s domem.

Nenj lehko ztratit milownjka,
    Wssecko gmënj: rostau posměchy;
Nedostjhnaut pomstau newděčnjka,
    Ostat prázdna každé útěchy;
Patřit s sutj nádhery swé swislu,
Sotwa dýchá w pomámenj smyslů.

Posléz zassla w pauhé ssjlenosti.
    Negisto gest wolit bohaté;
Zwlásst kde choti cjtj osskliwosti:
    Nosit musj čelo rohaté.
Nad přjhodau se druh také saužil,
Staw se gměnj w strasti gemu aužil.

Nespogugte, co se nenáwidj;
    Bylby přissel gemnëgssj gj whod.
Tak se wssecko mamonënjm ssidj;
    Zde moh' linaut sstastněgssj wssem chod.
Byli oba bljzko zřjdla blaha:
Předewzjt se měla lásky dráha.

Matka udobřená.

Přissel syn k swé matce; byla panj hrdá,
Přitom ale mysli ussleehtilé;
Byla dobrotiwá, k neslussnostem twrdá:
Panowala w rodu zwjtězile.
Duch a ljce byly čisté, gare,
Gako mjwáwaly Čessky staré.
Když kdo snubowal se s dcerau lepotwárnau,
Obdiwowal gesstě matku zdárnau.
Tato wece: „Čas gest, staw twůg změnit,

Wynaſſla gſem tobě wnadné děcko:
Co gen ſrdce žádá, nagdeš u nj wſſecko."
Odwece ſyn: „Chci ſe ženit;
Naſſel gſem choť, ſkwj ſe w libém garu,
Též i we wyſokých ducha darů;
Geſtiť ctnoſtná, miloſtná i tichá,
Wzýwá nebe, ſtřeže bázeň božj;
Láſka přewedla nás; ona wzdychá,
Důwěřuge w tebe, pleſſe nad obnožj;
Máti powaž! kdybys mohla w tagnu koho
Zawraždditi, zjſkati tjm mnoho:
Wjm, žebys to předce neprowedla.
A tak kdybych gá gi zapudil,
Máby mohútnoſt ſe ſice zwedla,
Ale gi bych nawždy ochudil,
Skoro zawraždil též; wraucně dané ſliby
Nemagj ach! u poctiwých nagjt chyby.
Nechci gi tak na ten způſob zlaupit,
Také bez twé wůle w ten ſtaw wſtaupit.
Uděl dowolenj!" — Matka hlawau wrtj;
Toto gegj záměr w myſli drtj.
Přikročj w tom uſſlechtilá druže,
Před matkau ſe na zem s wnukem klonj,
Ruku ljbagjce ſlze ronj.
Snad ten pohled ſrdce matky zmůže? —
Toto wſſecko s citem matky hýbá,
Pozdwihla gi, wnuka ljbá,
Prawj: „Zdá ſe, že gſi dobře wolil."
I on ſlzel; pláč gi také polil.

Gjzda ženicha na námluwy — gak botu ztratil.

Štwaný přissel dohazowač
  K wáhawému ženichu;
Prawil: „Tenkrát si snad zjskám
  Na námluwy kožichu!

Deset let tě stále wodjm
  Od něwěsty k něwěstě;
Kde gsem o něgaké zwěděl,
  Byli gsme hned na cestě.

Co tu wody odplynulo,
  Co se děwčat prowdalo!
Byli mezi nimi hodné,
  S kterými se wáhalo.

Chceš-li se předc oženiti,
  Musjš oči zamhauřit;
Nic to na plat, dal gsem častěg
  Pro sstěstj tě podkauřit.

Tyť gsi denně hubeněgssj,
  Ač tě domek nadýmá;
Zanech wsseho wybjránj,
  Každá si ho newssjmá!

Tu ta gest ti silných audů,
  Ta zas drobet zubatá;
Ta zde pro tě tuze bystrá,
  Ona málo bohatá.

Tak se marně natrmácjm,
    Dal gsem tobě na sliby;
Nedržjš 'gich, dey si pozor,
    Splatjm ti twé wýhyby.

Chci tě gesstě posléz dowest
    K rozhlássené neweště;
Ta gest krásná, krew a mléko,
    Stále taužj po měště.

Tchán má peněz gako třjsstěk,
    Mnohý po nj zápolj;
Wězj w tom wssak malá chybka,
    Test wssak wssemu přiwolj."

Rozhorlený ženich zwolal:
    „Zde mi chyba newadj;
Kůň a žena bez chyb negsau,
    Oměnj wsse giž nahradj.

Obdržjš wjc, než gsem sljbil,
    Od paty tě ossatjm,
Dočkám=li se krásné ženy,
    Nj=li budu bohatým?"

Staroswat tu dále prawj:
    „Pustjš se tam gizdecky,
Tak to patřj ženichowi,
    Aby se pnul nad wssecky.

Na koni gsi nikdy negel,
Maudrého se wypůgčjm;
Nic se nebog, drž se sedla,
Snadno tě to naučjm.

Scházegj ti gesstě boty,
Těch gsi nikdy nenosil;
Opatřjm ti hezky wolné,
By gsi se w nich honosil.

Gegj obydlj ti powjm
Teprwa až na cestě." —
Strogil se choť celý týden,
By se ljbil newěstě.

Sedj w sedle okrássleny,
Klobauk strmj třjrohý,
Plássť se po ramenau wěge,
Hrabá nosič čtwernohý.

Poznal gezdce, hned se spjná,
Po dwau chodj w městysstí;
Lid se sbjhá wyzwědačně,
Hemžj se co w tržissti.

Štěstj, že se chopil sedla,
Sicby dolů s hrkem sljt;
Komoň tropj ryky bugné,
Choť si přege pěssky gjt.

Diw to! byl kůň kost a kůže,
Dáwným wěkem plesniwý,
Že se spjnal? Šalomaunek
Poděsil ho třesstiwý.

Gede dále po palauce,
Kde se pase klisen skot;
Týčj se zas gako swjčka,
Gezdci kane s twáře pot.

Pastewců se shluknul zástup,
Zasáh' koně mnohý bič;
To ho zcela poplassilo,
Pádj s gezdcem k lesu pryč.

W haussti pozbyl djlce plásstě,
Kůň se wjce roztauže,
Slepě cwálá dál a dále,
Wrhne se pak do lauže.

Nemoha se wysswihnauti,
Wálj se tak w chobotu;
Gezdec měkce w blátě wězj —
W bahně přissel o botu.

Kůň se předc zmoh', potřásal se,
Domow mage w paměti,
K němu chwátá, nedbá na křik;
Počjná zas bugněti.

A hle, do stawenj wgjždj,
Wycházj tu djwka, test;
Znamená, že dle popsánj
Na určitém mjstě gest.

Tu hned auraz wypprawuge,
Prawj: „Gedu ze města;
Přiwádj mě čestná powěst,
Nad nj krásná newěsta.

Chci si wolit ženu z lásky,
K tomu zrowna bez peněz;
Těch gá nemám zapotřeby,
Něco gsem gich pro ni snes.

Mámť gá obchod, towarysse,
Domek, w něm i poschodj;
Wssecko pěkně pro newěstu,
Ať tam sama wéwodj.“

„Wěřjm to wsse, prudkost lásky
Zkusjm snadno,“ dj mu test;
„Musjte se podrobiti,
Wýnosný můg obchod west.

W městách znáte wssickni držti,
To wám zwelebuge chléb;
Hřebec, co gste na něm přigel,
Byl můg, nynj práwě zheb.

Zde nůž máte, ſſetřte kůži!“
Ženich mněw, že w hágowně,
Gak ſe ulek', když tu ſeznal,
Že zde ſtogj w raſowně.

Zamluwil to, wſſak ſe wykrad'
Odtud: to gſau trampoty!
Co mu řekne hoſpodyně,
Když přitjhne bez boty?

Na ceſtě ſe ſetkal s ſmlauwčjm,
Puſtili ſe do ſebe,
Tento prawj: „Zač gá mohu,
Wina padá na tebe.

O chybě gſi nechtěl ſlyſſet,
Koně doſtals ſtarého;
Někdo ti ho očarowal,
Nemohu nic za něho.

Ženichům ſe lecos ſtane;
Tomu kola zamrznau,
Ginému, když gede z námluw,
Soci záda wydrhnau.“

Wece ženich: „Gá wſſe ſneſu,
Ať ſe to lid nedowj;
Cech by mě ſkřjp' pokutami —
Poſléz mě ſnad wypowj.

Řekne, že gsem nepoctiwý,
Každička mě zawrhne;
Splnjm sliby, twá-li chytrost
Z auzkosti mě wytrhne."

Prawj smlauwčj: „Nabuď ducha,
Mlčenjm wsse naprawjm;
Přigdem domů samau nocj,
Wssem se směle postawjm.

Ráno půgdem na námluwy
K tetě; gest sic hrbatá,
Dáwno po tobě gjž taužj,
Trossku gest předc bohatá.

Co máš gjnde sstěstj hledat?"
Ženich se tu utissil;
Wsse to schwálil, na námluwy
Na ráno si přispjssil.

Podwyssehradská hlubina.

Osud temný pod Wyssehradem,
Sjdlj: weslugjcjm hrozj tůně.
Žehneyme se, když tam pogedem.
Wltawa tam mnohé chowá w lůně,
Pod wodau prý zelený má pán
Kauzedlně usnowaný stán.

Stibora a Slawku, sličnau choť,
Wnadjwalo toto položenj,
Nosjwala to dwé hbytá loď,
Nacházelo w plawbě opogenj;
Na nj se i často haupalo,
Někdy byloby se skaupalo.

Chodj po břehu si pospolu;
Wětřjk od Zbraslawi libě wěge;
Prawj ženich: „Plugme k Podolu;
We křowinách hegno ptactwa pěge,
Wnadj nás tam kwětem sněžný břeh,
Odtamtud nám wane wonný dech.“

Wstaupili w loď; w plutj milostné
Pjsně pěli, wssecko při nich křálo.
Prchaly gim doby radostné,
Nebo dwé to láskau wraucj plálo.
Wděčně obracj se ku Praze,
Sewj, gak gim w srdci přeblaze.

Druh dj: „Zhledni, na skalj kdo čnj?
Posjlá ti poljbenj rukau,
Ljce se ti podezřele rdj;
Wzeklost se mne mocnj, zagdu mukau.“
Děwa prawj: „Sen ho ssjlit nech!
Twau gsem wěčně, nenáwidjm wssech!

Kam to pluges, tam co Libusse
Mnohé shladit dala, k strassné skále?
Olj tam wodnjk!“ — Dj druh: „Milusse,
Hle, gak dáwá znamenj ti stále;
Skončit se to musj, rads chci sgjt,
Nežli takto stále w strastech žjt.“

Dj ta: „Přeſtaň ſſjlit! Wichr prach
Na ſilnici do kotauče zdwihá;
Bljžj ſe ſem, kljčj mě tu ſtrach.
Dey ſe rychle w lewo, tamto čjhá
Na nás zhauba giſtě patrná,
Kocábka geſt naſſe chatrná!"

Odwece druh: „Neděſſj mě wjr,
Tenť giž s naſſj lodj ſem tam zmjtá,
Přeſtane mě w ſrdci hrýzti ſſtjr;
Myſl má tu dobu wraucně wjtá."
Řeka rozwáſſněná celá wře,
Děwa poděſſená ſtrachy mře.

Když tak kolotá ſe ſem tam loď,
Děwa ztratjc wáhu, w mok ſe wrhla.
Druh předc zachowat chtě ſkwělau choť,
Sápe po nj; ta ho s ſebau ſtrhla.
S žiwly zápaſj tu; křičj lid:
„Pomoc! pomoc!" Nemoh' zniknaut ſkyt.

Nebyl k nalezenj nikde ſok.
W wáſſniwoſti nelez w nebezpečj,
Sic gſi ztracen, zlý duch auklad ok
Tenkráte pak neygiſtěgi léčj.
Gewj lidſtwo pro ně podnes žel,
Že ge giný oſud potkat měl.

Rozpráwj ſe, že ſe w noci zpěw
Děwin s ſkály ſlýchá za měſjce,
Že geſt bledá, že gj ſcházj krew,
Trudnoſt že tu gewj gegj ljce,
Pak že koná ſe ſkaliny ſkok:
Zblunk! w tom že gi zhltj chladný mok.

Don Juan.

W zemi wlaské pautnjk na swé cestě
Po trosce se táže pastewce;
Ten dj podepřený o dřewce:
„Gest to Ďábljkow, on zassel w trestě,
Druhdy podiwný tam bydlel pán,
Totiž hbitý, proslulý Don Juan.

Přemnoho wjm, byl gsem gemu služný:
Tenť pak skoro gako holoplus,
Mnohý čilý wykonal giž kus.
W mládj hned wed' žiwot dobrodružný.
Otec, by se mu předc nezwlčil,
Do swěta mu gjti poručil.

Tamto w Madridu zřel w ljcjch růže,
W Pařjži pak řasy po tence,
Za to w Němcjch mnoho růměnce,
W Lisabonu sywé pleté kůže;
Pro cwičenau hleděl cestowat,
Učily ho dámy milkowat.

Otec zemřel. To co gindy dusil,
Wypuklo teď; marnil w okusu;
Spěchal žitjm gako we klusu,
To co kázal, wykonat gsem musil.
Wnadila ho každá newinnost,
Těžká byla ta má powinnost.

Byl to panoš samé podnikнutj,
Paubý důwtip, bystrý gako sup,
Z daleka giž wyhljd' wnadný lup,
Samé wděky bylo geho hnutj.
Wzhledem kauzlil, gakby uměl čar,
Často sem tam ljtal mnohý dar.

Oblek geho prostopássnost značil,
Krássil wždy geg mnohý skwělý ssperk,
Čepjk s pery, mečjk. Mnoho herk
Wycwičených gjzdau zkřiwolačil;
Nadýmal se we swé nádheře,
Žil tak w klamné sstěstj důwěře.

Plál tam, kam ho nesly samy wássně,
Kde se genom wyskyt' gaký kwět,
Dychtil po něm gako kazjswět;
Neznal žitj nežli prostopássné,
Ženstwo powažowal za swůg plen,
Pozorowaw při něm rozdjl cen.

Zanássel se welikánským směrem:
Totiž podmaněnjm wssechněch kras,
Nasadil on při tom wjckrát waz,
Zwjtězjwal w bogi kolikerém.
Nechtěl se dát tjži obmezit,
Mněw, že musj wssudy zwjtězit.

Progel welké města, mnohé země:
We Wlassjch ctil wnadné kněžice,
W Spaňhelsku pak horké krásslice,
W Anglicku též nassel slične plémě;
Zabral se i schwálně do Řecka,
Neopominul též Turecka.

Přichýlil se také k mnohé krásce —
Ta ho wyplatila na dobro,
Ginde ledakdy s njm zostra ssło,
Lepssit se měl tento kwětůzkázce.
Toho wsseho si nic newssimnul,
Gako gindy se zas wzhůru pnul.

Kdyby snad byl swržen do propasti,
Onby se zas w brzku celý zmoh',
Stawěl se zas ginde gako Noh;
Gaké pro něg zakusil gsem strasti!
Pomohla mu často hbitá lest,
Často prchnutj a často pěst.

Mnohým sokům nadělal dost strachu,
Mnohý otec ukryl před njm dceř,
Mnohý manžel geg co ljtau zwěř
Nenáwiděl; můg pán na ssmotlachu
Nedbal, wssak on neláká wal sám,
Bažjwalo po něm mnoho dám.

Geho žitj bylo marnotratnost:
Wěčné hody, wěčné heyřenj,
S stegným spolkem plesné kwasenj,
Při tom bohatýrská nemalátnost.
Ke kráskám byl pauhý něžný cit,
Za přelud gen držel mrawný styd.

Ale co gest mnoho, to gest mnoho!
Gesstě newykonal cesty půl,
Daleko si sadil k métě kůl;
Zawedlas ho po oslawě wloho.
Množstwj žen a djwek, co on swed,
Bylo slysseti ho w sboru klét.

Zákon mlčel; ale mocnost wyssj
Znamenala každý geho swod,
A že nepřestáwá tropit psot,
Nářek podwedených neoslyssj.
Znj hlas: „Powrheli, zlosynu!
Naplněna mjra zločinu!"

Nad tjm zaradowalo se peklo.
Strogil panoš práwě skwostný kwas,
Wybjdal tu nebe sboru hlas
Hanebnými zpěwy. Wsse se leklo,
Když se zgewil pekelnjků hluk;
Ostal wiset w ustech hudby zwuk.

Můg ctný panoš celý sezelenal;
Náramně gsem se gá také lek,
Neb gsem nahánĕnjm tráwil wěk,
Rychle gsem swé čelo naznamenal.
S tjm se upokogil wzácný sbor,
Panoš zpauze se tu, tropil spor.

Co pak zmůže proti obru maucha?
Welký panowal zde wůkol ssum,
W chwjlce z hradu způsoben byl rum;
Po něm nezbylo ni kausek raucha.
Mně gest wykázáno owce pást,
Když mnjm na to, počnu se zas třást."

Obsah.

Obsah.

Obsah.

Obsah.

Oprawa.

Na stránce 131 řád. 25. po slowech: Slib ten atd. přidey: »Pomoc pro ni wřele očekáwám.«

